
1863

На основу члана 16. став 2. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 94/15 и 78/20) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, број 115/18), министар финансија д о н о с и

П РА В И Л Н И К
О КОНТНОМ ОКВИРУ И САДРЖИНИ РАЧУНА У
КОНТНОМ ОКВИРУ ЗА ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, ДРУГА
ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике који, у складу са законом, пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Члан 2.

(1) Стање и промјене имовине, капитала и обавеза, приходи и расходи и утврђивање резултата пословања обухватају се на основним, троцифреним рачунима који чине Контни оквир за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике (у даљем тексту: Контни оквир), у складу са Међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (у даљем тексту: МСФИ).

(2) Под МСФИ, у смислу овог правилника, подразумева се и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете.

(3) Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете представља једну од дозвољених основа за припрему и презентацију финансијских извјештаја опште намјене и консолидованих финансијских извјештаја у Републици Српској.

(4) Прописани троцифрени рачуни рашчлањују се на аналитичке рачуне на начин који је у складу са овим правилником и општим актом привредног друштва, другог

правног лица и предузетника (у даљем тексту: правна лица и предузетници).

(5) Правна лица и предузетници не могу да уводе и користе друге троцифрене рачуне осим рачуна прописаних овим правилником.

(6) Контни оквир из става 1. овог члана налази се у Прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

ГЛАВА II

САДРЖИНА ГРУПА РАЧУНА И ПОЈЕДИНИХ РАЧУНА

1. Класа 0 - Стална средства

Члан 3.

(1) На рачунима групе 01 - Нематеријална средства, исказују се улагања у одређена нематеријална средства без физичког садржаја, која служе за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користе у административне сврхе.

(2) Нематеријална средства признају се и вреднују у складу са МРС 38, МРС 36, МСФИ 3 и другим релевантним МРС и МСФИ.

(3) На рачуну 010 - Улагања у развој, исказују се улагања у развој чији се ефекти очекују у периоду дужем од једне године. Под развојем се подразумева примјена резултата истраживања или другог знања ради производње нових, значајније побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга прије приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

(4) На рачуну 011 - Концесије, патенти, лиценце и остала права, исказују се улагања у нематеријална права која се признају у складу са МРС 38.

(5) На рачуну 012 - Goodwill, исказује се, на датум стицања, сваки вишак набавне вриједности у односу на интерес стицаоца у фер вриједности стечених идентификованих средстава и обавеза на датум трансакције размјене по основу пословних комбинација, у складу са МСФИ 3. У случају пословне комбинације која доводи до стварања односа матично правно лице - зависно правно лице, матично правно лице признаје и приказује Goodwill у својим консолидованим финансијским извјештајима. У случају пословне комбинације када једно правно лице купује нето имовину другог правног лица (средства умањена за преузете обавезе), укључујући и Goodwill тог правног лица, која доводи до статусне промјене спајања или припајања, Goodwill се признаје у појединачном билансу стања правног лица стицаоца. Сваки вишак интереса стицаоца у фер вриједностима стечених идентификованих средстава и обавеза у односу на набавну вриједност стицања на датум трансакције размјене по основу пословних комбинација, у складу са МСФИ 3, уноси се у консолидоване приходе периода.

(6) На рачуну 013 - Софтвер и слична права, исказује се софтвер који се прибавља одвојено од рачунара на основу лиценчног уговора о његовом коришћењу у периоду дужем од годину дана или је интерно генерисан и задовољава дефиницију за признавање средстава из МРС 38, као и слична права која се признају у складу са МРС 38.

(7) На рачуну 014 - Остала нематеријална средства, исказују се издаци за стицање осталих нематеријалних средстава која се признају у складу са МРС 38.

(8) На рачуну 015 - Нематеријална средства у припреми, исказују се сви облици нематеријалних средстава који се признају у складу са МРС, односно МСФИ од дана улагања до дана почетка коришћења.

(9) На рачуну 016 - Аванси за нематеријална средства, исказују се дати аванси за стицање свих облика нематеријалних средстава.

(10) На рачуну 019 - Исправка вриједности нематеријалних средстава, исказује се обрачуната амортизација нематеријалних средстава, која се књижи на терет рачуна 540 - Трошкови амортизације и исправка вриједности по основу обезвређења нематеријалних средстава.

(11) Правна лица и предузетници дужни су да рачун 019 разраде на начин да се обезбиједи подаци о исправци

вриједности по основу обезвређења нематеријалних средстава која се вреднују по моделу ревалоризације, исправци вриједности по основу обезвређења нематеријалних средстава која се вреднују по набавној вриједности и исправци вриједности нематеријалних средстава по основу амортизације.

(12) Губитак по основу обезвређења нематеријалних средстава која се вреднују по моделу ревалоризације, у складу са МРС 36, МРС 38 и осталим релевантним МРС/МСФИ, књижи се на аналитичким рачунима набавне, односно исправке вриједности нематеријалних средстава која се вреднују по моделу ревалоризације, а на терет рачуна 580 - Обезвређење нематеријалних средстава, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства, ако су претходно формиране за конкретно нематеријално средство. Евентуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности нематеријалних средстава књижи се, у зависности од процијењеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 38, у корист рачуна 680 - Добици од умањења раније признатих губитака услед обезвређења нематеријалних средстава до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 580 - Обезвређење нематеријалних средстава, односно у корист рачуна 330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства, а на терет рачуна набавне вриједности нематеријалних средстава, односно рачуна исправке вриједности нематеријалних средстава.

(13) Губитак по основу обезвређења нематеријалних средстава која се вреднују по набавној вриједности, у складу са МРС 36, МРС 38 и осталим релевантним МРС/МСФИ, књижи се на терет рачуна 580 - Обезвређење нематеријалних средстава. Евентуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности нематеријалних средстава књижи се, у зависности од процијењеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 38, у корист рачуна 680 - Добици од умањења раније признатих губитака услед обезвређења нематеријалних средстава, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 580 - Обезвређење нематеријалних средстава, а на терет рачуна исправке вриједности нематеријалних средстава.

Члан 4.

(1) На рачунима групе 02 - Некретнине, постројења и опрема, исказују се земљиште, грађевински објекти, постројења, опрема, алат и инвентар са калкулативним отписом током више година и остале некретнине, постројења и опрема који испуњавају услов за признавање по МРС, односно МСФИ, као и улагања за прибављање некретнина, постројења, опреме. Некретнине, постројења и опрема признају се и вреднују у складу са МРС 16, МРС 36 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 020 - Земљиште, исказује се земљиште по набавној, односно фер вриједности у складу са МРС 16 и осталим релевантним МРС/МСФИ.

(3) На рачуну 021 - Грађевински објекти, исказују се грађевински објекти који се признају у складу са МРС 16 и осталим релевантним МРС/МСФИ.

(4) На рачуну 022 - Постројења и опрема, исказују се постројења и опрема у складу са МРС 16 и осталим релевантним стандардима.

(5) На рачуну 023 - Остале некретнине, постројења и опрема, исказују се остала материјална средства која испуњавају услове за признавање по МРС 16, а нису исказана на другим рачунима ове групе, као што су средства културе и сл.

(6) На рачуну 024 - Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми, исказују се улагања која се врше на туђим средствима узетим у дугорочни закуп за потребе обављања дјелатности, у складу са МРС 16 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(7) На рачуну 025 - Некретнине, постројења и опрема у припреми, исказују се улагања у ове облике средстава од дана улагања до дана почетка коришћења.

(8) На рачуну 026 - Аванси за некретнине, постројења и опрему, исказују се дати аванси за стицање ових облика средстава.

(9) На рачуну 029 - Исправка вриједности некретнина, постројења и опреме, исказује се обрачуната амортизација која се књижи на терет рачуна 540 - Трошкови амортизације и исправка вриједности по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме.

(10) Правна лица и предузетници дужни су да рачун 029 аналитички разраде на начин да се обезбиједи подаци о исправци вриједности по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме која се вреднују по моделу ревалоризације, исправци вриједности по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме која се вреднују по набавној вриједности и исправци вриједности некретнина, постројења и опреме по основу амортизације.

(11) Губитак по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме која се вреднују по моделу ревалоризације, у складу са МРС 16, МРС 36 и осталим релевантним МРС/МСФИ, књижи се на аналитичким рачунима набавне вриједности и исправке вриједности некретнина, постројења и опреме која се вреднују по моделу ревалоризације, а на терет рачуна 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме, односно на терет расположивих ревалоризационих резерви на рачуну 330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства, ако су претходно формиране за конкретно средство. Евантуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности некретнина, постројења и опреме књижи се, у зависности од процијеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 16, у корист рачуна 681 - Добити од умањења раније признатих губитака услед обезвређења некретнина, постројења и опреме, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме, односно у корист рачуна 330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства, а на терет рачуна набавне вриједности, односно рачуна исправке вриједности некретнина, постројења и опреме.

(12) Губитак по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме која се воде по набавној вриједности, у складу са МРС 16, МРС 36 и осталим релевантним МРС/МСФИ, књижи се на терет рачуна 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме, а у корист рачуна исправке вриједности некретнина, постројења и опреме. Евантуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности некретнина, постројења и опреме књижи се, у зависности од процијеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 16, у корист рачуна 681 - Добити од умањења раније признатих губитака услед обезвређења некретнина, постројења и опреме, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме, а на терет рачуна исправке вриједности некретнина, постројења и опреме.

Члан 5.

(1) На рачунима групе 03 - Инвестиционе некретнине, исказују се некретнине (земљиште или зграда, односно дио зграда, или обоје) које власник или корисник лизинга држи ради остваривања прихода од закупа или повећања вриједности капитала, или обоје, а не ради коришћења у производњи или испоруци добара или услуга или за административне сврхе, или продаје у склопу редовног пословања. Инвестиционе некретнине вреднују се у складу са МРС 40 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 030 - Властито земљиште, исказују се земљишта која њихов власник посједује и држи ради намјена из става 1. овог члана, било да су набављена из властитих средстава или путем финансијског лизинга.

(3) На рачуну 031 - Закупљено земљиште, исказују се земљишта иницијално призната као средства узета у закуп, накнадно дата у подзакуп, а која правна лица и предузетници држе ради намјена из става 1. овог члана.

(4) На рачуну 032 - Властито грађевински објекти, исказују се грађевински објекти или дијелови грађевинских објеката које њихов власник посједује и држи ради намјена из става 1. овог члана, било да су набављени из властитих средстава или путем финансијског лизинга.

(5) На рачуну 033 - Закупљени грађевински објекти, исказују се грађевински објекти или дијелови грађевинских објеката иницијално признати као средства узета у закуп, накнадно дата у подзакуп, а која правна лица и предузетници држе ради намјена из става 1. овог члана.

(6) На рачуну 034 - Остале инвестиционе некретнине, исказују се остала средства која испуњавају услове признавања као инвестиционе некретнине у складу са МРС 40.

(7) На рачуну 035 - Инвестиционе некретнине у припреми, исказују се улагања у ова средства од почетка прибављања до оспособљавања за коришћење.

(8) На рачуну 036 - Аванси за инвестиционе некретнине, исказују се дати аванси за прибављање ових средстава.

(9) На рачуну 039 - Исправка вриједности инвестиционих некретнина, исказује се обрачуната амортизација инвестиционих некретнина која се књижи на терет рачуна 540 - Трошкови амортизације и исправка вриједности по основу обезвређења инвестиционих некретнина.

(10) Правна лица и предузетници су дужни да рачун 039 аналитички разраде на начин да се обезбиједи подаци о исправци вриједности по основу обезвређења инвестиционих некретнина која се вреднују по фер вриједности, исправци вриједности по основу обезвређења инвестиционих некретнина која се вреднују по набавној вриједности и исправци вриједности инвестиционих некретнина по основу амортизације.

(11) Добитак, односно губитак по основу усклађивања вриједности инвестиционих некретнина које се вреднују по фер вриједности, у складу са МРС 40 и осталим релевантним МРС/МСФИ, исказује се у оквиру рачуна исправке вриједности инвестиционих некретнина, а у корист рачуна 640 - Повећање фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују или на терет рачуна 642 - Смањење фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују.

(12) Губитак по основу обезвређења инвестиционих некретнина које се воде по набавној вриједности, у складу са МРС 36, МРС 40 и осталим релевантним МРС/МСФИ, књижи се на терет рачуна 582 - Обезвређење инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности, а у корист рачуна исправке вриједности инвестиционих некретнина. Евантуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности инвестиционих некретнина књижи се, у зависности од процијеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 40, у корист рачуна 682 - Добити од умањења раније признатих губитака услед обезвређења инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 582 - Обезвређење инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности, а на терет рачуна исправке вриједности инвестиционих некретнина.

Члан 6.

(1) На рачунима групе 04 - Средства узета у закуп, исказују се закупљене некретнине, постројења и опрема, као и нематеријална средства која се признају и вреднују у складу са МСФИ 16.

(2) На рачуну 040 - Земљиште, исказује се земљиште узето у закуп.

(3) На рачуну 041 - Грађевински објекти, исказују се грађевински објекти узети у закуп.

(4) На рачуну 042 - Постројења и опрема, исказују се постројења и опрема узета у закуп.

(5) На рачуну 043 - Нематеријална средства, исказују се нематеријална средства узета у закуп.

(6) На рачуну 044 - Остала средства узета у закуп, исказују се остала средства узета у закуп, призната у складу са МСФИ 16.

(7) На рачуну 049 - Исправка вриједности средстава узетих у закуп, исказује се обрачуната амортизација средстава узетих у закуп, која се књижи на терет рачуна 540 - Трошкови амортизације, као и исправка вриједности по основу обезвређења средстава узетих у закуп.

Члан 7.

(1) На рачунима групе 05 - Биолошка средства, исказују се шуме, вишегодишњи засади, основно стадо, матично јато, као и улагања за стицање тих средстава, у складу са МРС 41.

(2) Биолошка средства се, у складу са МРС 41, могу вредновати по фер вриједности или по набавној вриједности, уз обрачун амортизације и тестирање на обезвређење.

(3) На рачуну 050 - Шуме, исказују се шуме тврдих лишћара, шуме четинара, мјешовите шуме и сл.

(4) На рачуну 051 - Вишегодишњи засади, исказују се воћњаци, виногради, хмељњаци, брзорастуће дрвеће и сл.

(5) На рачуну 052 - Основно стадо, исказују се приплодно стадо, матично јато, радна стока и сл.

(6) На рачуну 053 - Остала биолошка средства, исказују се остала биолошка средства која испуњавају услове за признавање по МРС 41.

(7) На рачуну 055 - Биолошка средства у припреми, исказују се улагања у ова средства од почетка прибављања до оспособљавања за коришћење.

(8) На рачуну 056 - Аванси за биолошка средства, исказују се дати аванси за прибављање ових средстава.

(9) На рачуну 059 - Исправка вриједности биолошких средстава, исказује се обрачуната амортизација биолошких средстава која се књижи на терет рачуна 540 - Трошкови амортизације и исправка вриједности по основу обезвређења биолошких средстава.

(10) Правна лица и предузетници су дужни да рачун 059 разраде аналитички на начин да се обезбиде подаци о исправци вриједности по основу обезвређења биолошких средстава која се вреднују по фер вриједности, исправци вриједности по основу обезвређења биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности и исправци вриједности биолошких средстава по основу амортизације.

(11) Добитак, односно губитак по основу усклађивања вриједности биолошких средстава која се вреднују по фер вриједности, у складу са МРС 41 и осталим релевантним МРС/МСФИ, исказује се на рачуну исправке вриједности биолошких средстава, а у корист рачуна 641 - Повећање фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују или на терет рачуна 643 - Смањење фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују.

(12) Губитак по основу обезвређења биолошких средстава која се воде по набавној вриједности исказује се, у складу са МРС 36, МРС 41 и осталим релевантним МРС/МСФИ, на терет рачуна 583 - Обезвређење биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности, а у корист рачуна исправке вриједности биолошких средстава. Евентуални накнадни добитак по основу усклађивања вриједности биолошких средстава књижи се, у зависности од процијењеног преосталог корисног вијека употребе, у складу са МРС 41, у корист рачуна 683 - Добици од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења биолошких средстава која се мјере по набавној вриједности, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 583 - Обезвређење биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности, а на терет рачуна исправке вриједности биолошких средстава.

Члан 8.

(1) На рачунима групе 06 - Дугорочни финансијски пласмани, исказују се улагања у зависне и придружене субјекте, заједничке подухвате, финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупни резултат, финансијска средства по амортизованом вриједности, потраживања по финансијском лизингу, а у складу са МРС 27, МРС 28,

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 16 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 060 - Учешће у капиталу зависних субјеката, исказују се улагања у власничке инструменте - акције са правом гласа и/или удјеле у капиталу, којима се генерално стиче преко 50% власништва, те се тиме остварује контрола над субјектом чије су акције, односно удјели у капиталу стечени. Контрола се постиже на начин да привредна друштва имају моћ судјеловања у одлукама о финансијским и пословним политикама субјекта на начин да оствари користи од пословања тог субјекта.

(3) На рачуну 061 - Учешће у капиталу придружених субјеката и заједничких подухвата, исказују се улагања у власничке инструменте - акције са правом гласа и/или удјеле у капиталу, којима се генерално стиче од 20% до 50% власништва, те се тиме остварује значајан утицај на субјекат чије су акције, односно удјели у капиталу стечени и улагања у заједничке подухвате. Значајан утицај се изражава у судјеловању у доношењу одлука о финансијским и пословним политикама субјекта, али није ни контрола нити заједничка контрола над тим политикама. Заједнички подухват је заједнички аранжман у којем стране које имају заједничку контролу над аранжманом имају право на нето имовину аранжмана.

(4) На рачуну 062 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - дугорочни кредити повезаним правним лицима, исказују се дугорочни кредити и зајмови дати повезаним правним лицима према називу овог рачуна.

(5) На рачуну 063 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - дугорочни кредити у земљи, исказују се дугорочни кредити и зајмови дати правним лицима у земљи, осим повезаним правним лицима.

(6) На рачуну 064 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - дугорочни кредити у иностранству, исказују се дугорочни кредити и зајмови дати правним лицима у иностранству, осим повезаним правним лицима.

(7) На рачуну 065 - Остала финансијска средства по амортизованом вриједности, исказују се улагања у остале дугорочне финансијске инструменте (депозити код банака, обвезнице и сл.) која се вреднују по амортизованом вриједности, класификована у пословни модел по којем се ови финансијски инструменти држе искључиво ради наплате главнице и камате, проистеклих из тих инструмената, а која нису обухваћена ст. 4, 5. и 6. овог члана. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити овај троцифрени рачун по врстама финансијских инструмената.

(8) На рачуну 066 - Финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупни резултат - власнички инструменти, исказују се улагања у власничке инструменте који нису намијењени за трговање - акције са правом гласа и удјеле у капиталу, којима се генерално стиче испод 20% власништва, те се тиме не остварује значајан утицај на субјекат чије су акције, односно удјели у капиталу стечени, а за које је при почетном признавању изабрана опција мјерења по фер вриједности са накнадним промјенама признатим кроз остали укупни капитал у складу са МСФИ 9. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити овај троцифрени рачун по врстама финансијских инструмената.

(9) На рачуну 067 - Финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупни резултат - дужнички инструменти, исказују се улагања у дугорочне дужничке финансијске инструменте (депозити код банака, дати кредити, обвезнице и сл.), класификована у пословни модел по којем се ови финансијски инструменти држе и ради наплате главнице и камате, проистеклих из тих инструмената, као и ради њихове могуће продаје, а у складу са МСФИ 9. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити овај троцифрени рачун по врстама финансијских инструмената.

(10) На рачуну 068 - Потраживања по финансијском лизингу, исказују се дугорочна потраживања (која доспијевају у периоду дужем од 12 мјесеци) по основу уговора о финансијском лизингу.

(11) На рачуну 069 - Исправка вриједности дугорочних финансијских пласмана, исказују се:

1) исправка вриједности за губитке од учешћа у капиталу зависних субјеката по основу обезвређења, у складу са МРС 36,

2) исправка вриједности за губитке од учешћа у капиталу придружених субјеката по основу обезвређења, у складу са МРС 36,

3) исправка вриједности за губитке од учешћа у капиталу заједничких подухвата по основу обезвређења, у складу са МРС 36,

4) исправка вриједности за утврђене кредитне губитке од дугорочних финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9,

5) исправка вриједности за утврђене кредитне губитке од дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности, у складу са МСФИ 9,

6) исправка вриједности за утврђене кредитне губитке од потраживања по финансијском лизингу, у складу са МСФИ 9, а на терет рачуна 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава. Евентуални накнадни добитак по основу умањења раније признатих губитака књижи се у корист рачуна 684 - Добити од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава, до висине расхода који су у претходном периоду прокњижени на терет рачуна 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава.

(12) На рачуну 069 исказује се и вриједносно усклађивање дугорочних финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат по основу промјене фер вриједности, односно добити или губици који произилазе из промјене фер вриједности ових средстава након иницијалног признавања, признати кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9 и осталим релевантним МРС/МСФИ. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити рачун 069 на начин да се обезбиједи подаци о исправци вриједности дугорочних финансијских средстава усљед обезвређења, по врстама финансијских средстава и подаци о исправци вриједности дугорочних финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, по врстама финансијских инструмената.

Члан 9.

(1) На рачунима групе 07 - Остала дугорочна потраживања и средства, исказују се остала дугорочна средства по основу уговора са купцима (која се односе на капитализоване трошкове стицања уговора и трошкове извршења уговора), као и остала дугорочна потраживања и средства, која нису обухваћена осталим прописаним рачунима унутар класе 0.

(2) На рачуну 070 - Остала дугорочна средства по основу уговора са купцима - додатни трошкови стицања уговора, исказују се капитализовани додатни трошкови стицања уговора са купцима за које правна лица и предузетници очекују да ће надокнадити кроз реализацију уговора. Као средства признају се само они трошкови које правна лица и предузетници направе приликом стицања уговора с купцем, а који не би настали да уговор није стечен (нпр. плаћене продајне провизије). С друге стране, трошкови стицања уговора који би настали без обзира на то да ли је уговор стечен или не (нпр. трошкови тендера) признају су као расход када и настану.

(3) На рачуну 071 - Остала дугорочна средства по основу уговора са купцима - трошкови извршења уговора, исказују се капитализовани трошкови настали приликом извршавања уговора само ако ти трошкови испуњавају сљедеће критеријуме:

1) трошкови се директно односе на уговор или на очекивани уговор, који правна лица и предузетници могу посебно навести или су у питању трошкови припремања средстава које ће се пренијети у оквиру посебног уговора који још увијек није одобрен,

2) због трошкова се стварају или побољшавају ресурси правних лица и предузетника који ће се користити за испу-

њавање (или наставак испуњавања) обавеза извршења у будућности,

3) очекује се надокнада трошкова кроз реализацију уговора.

(4) Трошкови из става 3. овог члана који би испуњавали критеријуме су:

1) директан рад (нпр. плате и накнаде запослених који обећане услуге пружају директно купцу),

2) директни материјали (нпр. материјал који се користи за пружање обећане услуге купцу),

3) расподела трошкова који се директно односе на уговор или уговорне активности (нпр. трошкови управљања уговором и надзора, осигурања и амортизације алата и опреме коришћене за испуњавање уговора),

4) трошкови које према уговору изричито сноси купац,

5) остали трошкови који настану искључиво зато што су правна лица и предузетници склопили уговор (нпр. плаћања подизвођачима).

(5) Трошкови из става 3. овог члана који не би испуњавали критеријуме су:

1) општи и административни трошкови (осим ако те трошкове према уговору изричито сноси купац),

2) трошкови употребе материјала, рада или других ресурса искоришћених за испуњавање уговора који нису садржани у цијени уговора,

3) трошкови који се односе на испуњене обавезе извршења (или дјелимично испуњене обавезе извршења) из уговора (тј. трошкови који се односе на пријашње извршење),

4) трошкови код којих правна лица и предузетници не могу утврдити да ли се односе на неиспуњене обавезе извршења или испуњене обавезе извршења (или дјелимично испуњене обавезе извршења).

(6) На рачуну 078 - Остала дугорочна потраживања и средства, исказују се сва остала дугорочна потраживања и средства, који нису обухваћени претходним рачунима унутар класе 0 - Стална средства.

(7) На рачуну 079 - Исправка вриједности осталих дугорочних потраживања и средстава, исказује се исправка вриједности за обрачунату амортизацију дугорочних средстава по основу уговора са купцима, у складу са МСФИ 15, те исправка вриједности осталих дугорочних потраживања и средстава по основу обезвређења.

Члан 10.

(1) На рачунима групе 08 - Дугорочна разграничења, исказују се разграничења за период дужи од 12 мјесеци.

(2) На рачуну 080 - Унапријед плаћени расходи, исказују се износи унапријед плаћених расхода, који се односе на будуће обрачунске периоде (за период дужи од 12 мјесеци), који ће се у наредним обрачунским периодима преносити на одговарајући рачун расхода у периоду на који се односе.

(3) На рачуну 088 - Остала дугорочна разграничења, исказују се остала дугорочна разграничења за период дужи од 12 мјесеци.

Члан 11.

На рачуну 090 - Одложена пореска средства, исказују се износи пореза на добит који су надокнадиви у будућим периодима и који се односе се на привремене пореске разлике које се могу одбити, пренесене неискоришћене пореске губитке, као и пренесене неискоришћене пореске олакшице, у складу са МРС 12 и релевантном пореском регулативом, укључујући:

1) признавање или повећавање привремених разлика које утичу на текући порез на добит, а које су књижене у корист рачуна 723 - Ефекат повећања одложених пореских средстава,

2) коришћење привремених разлика које утичу на текући порез на добит или искњижавање одложених поре-

ских средстава услед њиховог истека, на терет рачуна 722 - Ефекат смањења одложених пореских средстава,

3) признавање, повећавање или смањење одложених пореских средстава за ставке осталих добитака или губитака признатих кроз остали укупни резултат.

2. Класа 1 - Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља

Члан 12.

(1) На рачунима групе 10 - Залихе материјала, исказују се залихе материјала, резервних дијелова, као и алата и инвентара који се у цјелини отписују у обрачунском периоду, према називима рачуна ове групе. Признавање и вредновање залиха врши се у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 100 - Обрачун набавке залиха материјала, резервних дијелова, алата и инвентара, исказује се вриједност по обрачуну добављача и зависни трошкови набавке ако правно лице и предузетник одлуче да обрачун набавке залиха врше преко овог рачуна. У корист рачуна 100 - Обрачун набавке залиха материјала, резервних дијелова, алата и инвентара, књижи се и набавна вриједност материјала, резервних дијелова, алата и инвентара, на терет одговарајућих рачуна групе 10.

(3) На рачуну 101 - Материјал за израду учинака у складишту, исказује се вриједност залиха сировина, основног и помоћног материјала за израду учинака.

(4) На рачуну 102 - Резервни дијелови у складишту, исказује се вриједност залиха резервних дијелова.

(5) На рачуну 103 - Алат, инвентар и ХТЗ опрема у складишту, исказује се вриједност залиха алата, инвентара и ХТЗ опреме у складишту.

(6) На рачуну 104 - Алат, инвентар и ХТЗ опрема у употреби, исказује се вриједност залиха алата, инвентара и ХТЗ опреме издате у употребу који се у цјелини отписују у току године (као што су ситан инвентар, ауто-гуме и амбалажа, ако се у цјелини отписују у обрачунском периоду).

(7) На рачуну 105 - Бесповратна амбалажа у складишту, исказује се вриједност залиха бесповратне амбалаже у складишту.

(8) На рачуну 106 - Материјал на путу, обради и доради, исказује се вриједност материјала за које је пренесено право својине прије пријема у складиште, као и материјал послат на обраду и дораду.

(9) На рачуну 108 - Остали материјал у складишту, исказује се вриједност осталих врста материјала који није наведен на посебним рачунима (као што је гориво и сл.).

(10) На рачуну 109 - Исправка вриједности залиха материјала, резервних дијелова, алата, инвентара, ХТЗ опреме и бесповратне амбалаже, исказује се разлика између ниже нето продајне вриједности и књиговодствене вриједности залиха материјала, резервних дијелова, алата, инвентара, ХТЗ опреме и робе, а у корист овог рачуна. Нето продајна вриједност материјала утврђује се у складу са захтјевима МРС 2.

(11) Ако се подаци о почетном стању, набавци и трошењу материјала, резервних дијелова, алата и инвентара воде на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у оквиру финансијског књиговодства, на рачунима ове групе књижи се подаци о набавци материјала на терет рачуна групе 10 у корист одговарајућег рачуна групе 43 - Обавезе из пословања, а подаци о трошењу у корист рачуна групе 10 и на терет одговарајућег рачуна у оквиру класе 5 - Расходи.

(12) На рачунима групе 10 - Залихе материјала, води се почетно стање залиха и промјене вриједности тих залиха на датум извјештавања, код правних лица и предузетника који су обавезни или који одлуче да стање, набавку и трошење материјала, резервних дијелова, алата и инвентара воде на рачуну 910 - Материјал, у оквиру класе 9 - Обрачун трошкова и учинака.

(13) Ако се подаци о стању, набавци и трошењу материјала воде на рачуну 910 - Материјал, набавка материјала

се у финансијском књиговодству књижи на терет рачуна 510 - Набавка материјала, у корист одговарајућег рачуна групе 43 - Обавезе из пословања. У том случају, на основу извјештаја из обрачуна трошкова и учинака (погонског обрачуна у оквиру класе 9) о промјени стања залиха на датум извјештавања, у финансијском књиговодству се ова промјена књижи на рачунима групе 10 - Залихе материјала и рачуну 510 - Набавка материјала.

Члан 13.

(1) На рачунима групе 11 - Залихе недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, исказују се почетно стање и повећање или смањење вриједности залиха недовршених учинака по цијени коштања, односно по нето продајној цијени, ако је она нижа на крају обрачунског периода.

(2) Признавање и вредновање залиха недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга врши се у складу са МРС 2, МРС 41, МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(3) На рачуну 110 - Недовршена производња, исказује се почетно стање, а на крају обрачунског периода, повећање или смањење залиха недовршене производње, по цијени коштања. Ако је нето продајна цијена нижа од цијене коштања, разлика између ниже нето продајне цијене и више цијене коштања исказује се на одговарајућем аналитичком рачуну у оквиру рачуна 119 - Исправка вриједности недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(4) Повећање вриједности залиха на рачуну 110 књижи се на терет тог рачуна у корист рачуна 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, а смањење вриједности залиха на рачуну 110 књижи се у корист тог рачуна, а на терет рачуна 631 - Смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга.

(5) На рачуну 111 - Полупроизводи, исказује се почетно стање полупроизвода по цијени коштања. Ако је нето продајна цијена нижа од цијене коштања, разлика између ниже нето продајне цијене и више цијене коштања исказује се на одговарајућем аналитичком рачуну у оквиру рачуна 119 - Исправка вриједности недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(6) Повећање залиха полупроизвода на крају обрачунског периода књижи се на терет рачуна 111 - Полупроизводи, а у корист рачуна 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга. Смањење залиха полупроизвода на крају обрачунског периода књижи се на терет рачуна 631 - Смањење залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, а у корист рачуна 111 - Полупроизводи.

(7) На рачуну 112 - Недовршене услуге, исказује се почетно стање недовршених услуга по цијени коштања. Ако је нето продајна цијена нижа од цијене коштања, разлика између ниже нето продајне цијене и више цијене коштања исказује се на одговарајућем аналитичком рачуну у оквиру рачуна 119 - Исправка вриједности недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга у складу са МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(8) Повећање залиха недовршених услуга на крају обрачунског периода књижи се на терет рачуна 112 - Недовршене услуге, у корист рачуна 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга. Смањење залиха недовршених услуга на крају обрачунског периода књижи се на терет рачуна 631 - Смањење залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, у корист рачуна 112 - Недовршене услуге.

(9) На рачуну 119 - Исправка вриједности недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, исказује се разлика између ниже нето продајне цијене и више стварне цијене коштања недовршене производње.

Члан 14.

(1) На рачунима групе 12 - Залихе готових производа, исказује се почетно стање, повећање или смањење вриједности залиха готових производа по цијени коштања, односно по нето продајној цијени, ако је она нижа, на крају обрачунског периода.

(2) Признавање и вредновање залиха готових производа врши се у складу са МРС 2, МСФИ 15 и другим релевантним МРС.

(3) На рачуну 120 - Готови производи, исказује се почетно стање, а на крају обрачунског периода, повећање или смањење залиха готових производа по цијени коштања. Ако је нето продајна цијена нижа од цијене коштања, разлика између ниже нето продајне цијене и више цијене коштања се исказује на одговарајућем аналитичком рачуну у оквиру рачуна 129 - Исправка вриједности готових производа.

(4) Повећање вриједности залиха на рачуну 120 - Готови производи, књижи се на терет тог рачуна, у корист рачуна 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, а смањење вриједности залиха готових производа књижи се у корист тог рачуна, а на терет рачуна 631 - Смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга.

(5) На рачуну 129 - Исправка вриједности готових производа, исказује се разлика између ниже нето продајне цијене и више стварне цијене коштања готових производа.

Члан 15.

(1) На рачунима групе 13 - Залихе робе, исказују се залихе робе у складишту, продајним објектима на велико и продајним објектима на мало, роба у обради, роба у транзиту, роба на путу, укалкулисани порез на додатну вриједност и укалкулисана разлика у цијени робе. Признавање и вредновање залиха робе врши се у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) Обрачун набавке залиха робе обухвата набавну цијену, увозне дажбине и друге таксе (осим оних које ће правно лице и предузетник надокнадити од пореских органа), као и транспорт, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати прибављању робе. Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке одузимају се при одређивању трошкова набавке.

(3) На рачуну 130 - Обрачун набавке робе, исказује се вриједност по обрачуну добављача и зависни трошкови набавке у складу са МРС/МСФИ. У корист рачуна 130 - Обрачун набавке робе, књижи се набавна вриједност робе на терет одговарајућих рачуна групе 13.

(4) На рачуну 131 - Роба у складишту, исказује се вриједност залиха робе у складишту прије стављања робе у промет.

(5) На рачуну 132 - Роба у veleprodajnim објектима, исказује се вриједност залиха робе у продајним објектима на велико.

(6) На рачуну 133 - Роба у малопродајним објектима, исказује се вриједност залиха робе у малопродајним објектима.

(7) На рачуну 134 - Роба у транзиту, исказује се вриједност робе која се непосредно испоручује купцу без складиштења.

(8) На рачуну 135 - Роба на путу, исказује се вриједност робе испоручене купцу, а када купац потврди пријем, задужује се купац по фаktури уз одобрење прихода. Истовремено, врши се књижење на терет рачуна 501 - Набавна вриједност продате робе, у корист овог рачуна.

(9) На рачуну 136 - Роба у обради и доради, исказује се вриједност робе која је дата на обраду и дораду.

(10) На рачуну 137 - Роба дата за комисиону и консигнациону продају, исказује се вриједност робе дате на комисиону и консигнациону продају.

(11) На рачуну 139 - Исправка вриједности робе, исказује се разлика између ниже нето продајне вриједности

робе и књиговодствене вриједности, која се књижи на терет рачуна 585 - Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе, у корист овог рачуна.

(12) Роба у veleprodaji евидентира се по набавној или продајној вриједности. Ако се роба на залихама води по продајним цијенама, разлика између набавне и продајне цијене (укалкулисана разлика у цијени) књижи се на посебном аналитичком рачуну у оквиру синтетичког рачуна на коме се води роба.

(13) На посебним аналитичким рачунима у оквиру рачуна 133 - Роба у малопродајним објектима, евидентирају се износи укалкулисаног пореза на додатну вриједност и укалкулисане разлике у цијени у промету робе на мало.

(14) Ако се подаци о почетном стању, набавци и продаји робе воде на рачунима групе 13 - Залихе робе, у корист одговарајућег рачуна групе 43 - Обавезе из пословања. Набавна вриједност продате робе књижи се у корист рачуна групе 13 - Залихе робе, на терет рачуна 501 - Набавна вриједност продате робе.

(15) Ако правно лице и предузетник одлуче да стање, набавку и продају робе воде на рачуну 911 - Роба, у оквиру класе 9 - Обрачун трошкова и учинака, на рачунима групе 13 - Залихе робе, воде се само почетно стање залиха робе и промјене вриједности тих залиха на датум извјештавања.

(16) Ако се подаци о стању, набавци и продаји робе воде на рачуну 911 - Роба, набавка робе у финансијском књиговодству књижи се на терет рачуна 500 - Набавка робе, у корист одговарајућег рачуна групе 43 - Обавезе из пословања. У том случају, на основу извјештаја из обрачуна трошкова и учинака (погонског обрачуна у оквиру класе 9) о промјени стања залиха на датум извјештавања, у финансијском књиговодству та промјена се књижи на терет или у корист рачуна групе 13 - Залихе робе и обрнутим књижењима на рачуну 500 - Набавка робе.

(17) Производна правна лица која на рачуну 912 - Производи и роба у продавници произвођача, воде евиденцију о стању, улазу, набавци и продаји залиха производа и робе, на рачунима групе 13 - Залихе робе, воде евиденцију о почетном стању залиха робе и промјене вриједности на датум извјештавања.

Члан 16.

(1) На рачунима групе 14 - Стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља, исказују се нематеријална средства, земљиште, грађевински објекти и друге некретнине, постројења, опрема и биолошка средства набављена ради продаје, средства која су на основу одлуке о продаји пренијета са рачуна коришћених средстава, као и средства пословања које ће бити обустављено, у складу са МСФИ 5.

(2) На рачуну 140 - Нематеријална средства намијењена продаји, исказују се нематеријална средства која су набављена ради продаје, односно коришћена нематеријална средства за које је донијета одлука о продаји.

(3) На рачуну 141 - Земљиште намијењено продаји, исказује се земљиште које је набављено ради продаје, односно коришћено земљиште за које је донијета одлука о продаји.

(4) На рачуну 142 - Грађевински објекти намијењени продаји, исказују се грађевински објекти набављени ради продаје, односно коришћени грађевински објекти за које је донијета одлука о продаји.

(5) На рачуну 143 - Инвестиционе некретнине намијењене продаји, исказују се инвестиционе некретнине набављене ради продаје, односно коришћене инвестиционе некретнине за које је донијета одлука о продаји.

(6) На рачуну 144 - Постројења и опрема намијењени продаји, исказује се опрема која је набављена ради продаје, односно коришћена постројења и опрема за коју је донијета одлука о продаји.

(7) На рачуну 145 - Биолошка средства намијењена продаји, исказују се биолошка средства набављена ради

продаје, односно коришћена биолошка средства за која је донијета одлука о продаји.

(8) На рачуну 146 - Остала стална средства намијењена продаји, исказују се друга стална средства набављена ради продаје, односно коришћена средства за која је донијета одлука о продаји, као што су шуме и вишегодишњи засади.

(9) На рачуну 147 - Средства пословања које се обуставља, исказују се средства организационог дијела правног лица и предузетника чије се пословање обуставља, у складу са МСФИ 5. На аналитичким рачунима рачуна 147, средства се, у погледу обезбјеђења контроле над њима, исказују у складу са потребама правног лица и предузетника.

(10) На рачуну 149 - Исправка вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, исказује се разлика између нето продајне вриједности тих средстава и њихове књиговодствене вриједности, која се књижи на терет рачуна групе 58 - Расходи/губици од усклађивања вриједности средстава, а у корист овог рачуна.

Члан 17.

(1) На рачунима групе 15 - Дати аванси, исказују се аванси дати за набавку залиха материјала, робе и услуга.

(2) На рачуну 150 - Дати аванси за залихе и услуге повезаним лицима, исказују се аванси дати за набавку залиха материјала, робе и услуга од повезаних лица, на терет овог рачуна, у корист рачуна са којег је извршено плаћање аванса.

(3) На рачуну 151 - Дати аванси за залихе и услуге неповезаним лицима, исказују се аванси дати за набавку залиха материјала, робе и услуга од неповезаних лица, на терет овог рачуна, у корист рачуна са којег је извршено плаћање аванса.

(4) На рачуну 159 - Исправка вриједности датих аванса, исказује се разлика између књиговодствене вриједности и процијењене вриједности реализације плаћеног аванса која се књижи на терет рачуна групе 58 - Расходи/губици од усклађивања вриједности средстава, у корист овог рачуна.

3. Класа 2 - Краткорочна средства, изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји

Члан 18.

(1) На рачунима групе 20 - Потраживања по основу продаје, исказују се потраживања од купаца - повезаних страна и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга. Потраживања по основу продаје признају се и вреднују у складу са МСФИ 9, МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 200 - Купци - повезана лица, исказују се потраживања по основу продаје производа, робе и услуга купцима - повезаним правним лицима, који припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе, на терет овог рачуна у корист одговарајућих рачуна групе 60 - Приходи од продаје робе, 61 - Приходи од продаје готових производа и 62 - Приходи од пружених услуга, за износ продајне вриједности и групе рачуна 47 - Порез на додатну вриједност, за износ обрачунаог пореза на додатну вриједност. На аналитичким рачунима је обавезно обезбиједити податке о класификацији купаца - повезаних правних лица по критеријумима наведеним у ст. 3, 4, 5. и 6. овог члана.

(3) На рачуну 201 - Купци из Републике Српске, исказују се потраживања по основу продаје купцима - неповезаним лицима који имају сједиште у Републици Српској и пословним јединицама страних правних лица са мјестом пословања у Републици Српској, на терет овог рачуна, а у корист одговарајућих рачуна прихода (групе 60 - Приходи од продаје робе, 61 - Приходи од продаје готових производа и 62 - Приходи од пружених услуга) и групе рачуна 47 - Порез на додатну вриједност, за износ обрачунаог пореза на додатну вриједност. На овом рачуну правна лица и предузетници који врше комисиону продају исказују потраживања

од купаца у корист рачуна 442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје, посредством рачуна 499 - Остала краткорочна разграничења, ако је то потребно због примјене других прописа.

(4) На рачуну 202 - Купци из Федерације БиХ, исказују се потраживања по основу продаје купцима - неповезаним лицима који имају сједиште у Федерацији БиХ, њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске и пословним јединицама страних правних лица са мјестом пословања у Федерацији БиХ, на терет овог рачуна, а у корист одговарајућих рачуна прихода (групе 60 - Приходи од продаје робе, 61 - Приходи од продаје готових производа и 62 - Приходи од пружених услуга) и групе рачуна 47 - Порез на додатну вриједност, за износ обрачунаог пореза на додатну вриједност. На овом рачуну правна лица и предузетници који врше комисиону продају исказују потраживања од купаца у корист рачуна 442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје, посредством рачуна 499 - Остала краткорочна разграничења, ако је то потребно због примјене других прописа.

(5) На рачуну 203 - Купци из Брчко Дистрикта БиХ, исказују се потраживања по основу продаје купцима - неповезаним лицима који имају сједиште у Брчко Дистрикту БиХ, њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске и пословним јединицама страних правних лица са мјестом пословања у Брчко Дистрикту БиХ, на терет овог рачуна, а у корист одговарајућих рачуна прихода (групе 60 - Приходи од продаје робе, 61 - Приходи од продаје готових производа и 62 - Приходи од пружених услуга) и групе рачуна 47 - Порез на додатну вриједност, за износ обрачунаог пореза на додатну вриједност. На овом рачуну правна лица и предузетници који врше комисиону продају исказују потраживања од купаца у корист рачуна 442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје, посредством рачуна 499 - Остала краткорочна разграничења, ако је то потребно због примјене других прописа.

(6) На рачуну 204 - Купци из иностранства, исказују се потраживања од купаца - неповезаних лица који имају сједиште у иностранству, по основу извоза робе, производа и услуга, на терет овог рачуна, а у корист одговарајућих рачуна прихода (групе 60 - Приходи од продаје робе, 61 - Приходи од продаје готових производа и 62 - Приходи од пружених услуга). На овом рачуну извозници евидентирају и потраживања из иностранства на основу извоза у своје име за туђи рачун, у корист рачуна 441 - Обавезе по основу извоза за туђи рачун и рачуна 442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје.

(7) Код потраживања по основу продаје у иностранству валути или са валутном клаузулом, курсне разлике и разлике по основу валутне клаузуле књиже се на следећи начин: 1) позитивне курсне разлике књиже се на терет рачуна потраживања у иностранству, у корист рачуна 662 - Позитивне курсне разлике, 2) позитиван ефекат валутне клаузуле књиже се на терет рачуна потраживања са валутном клаузулом, у корист рачуна 663 - Приходи по основу валутне клаузуле,

3) негативне курсне разлике књиже се на терет рачуна 562 - Негативне курсне разлике, у корист рачуна потраживања у иностранству,

4) негативни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет рачуна 563 - Расходи по основу валутне клаузуле, у корист рачуна потраживања са валутном клаузулом.

(8) На рачуну 209 - Исправка вриједности потраживања од купаца, исказује се исправка вриједности потраживања од купаца по основу кредитних губитака израчунавања у складу са МСФИ 9, на терет рачуна 587 - Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца.

Члан 19.

(1) На рачунима групе 21 - Потраживања из специфичних послова, исказују се потраживања од извозника, по основу увоза за туђи рачун, потраживања од комисионе и консигнационе продаје, потраживања по факторинг послова, дериватни финансијски инструменти и остала потраживања из специфичних послова. Потраживања из специ-

фичних послова признају се и вреднују у складу са МСФИ 9, МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ. На аналитичким рачунима је обавезно извршити класификацију купаца по критеријумима из члана 18. овог правилника.

(2) На рачуну 210 - Потраживања од извозника, исказују се потраживања по основу извоза којег је извозник извршио у своје име, а за рачун власника извезених производа и услуга.

(3) На рачуну 211 - Потраживања по основу увоза за туђи рачун, исказују се потраживања, трошкови и провизија по основу појединачних увозних закључака. У корист овог рачуна књижи се коначан обрачун увозних закључака на терет групе рачуна 20 - Потраживања по основу продаје.

(4) На рачуну 212 - Потраживања по основу комисионе и консигнационе продаје, исказују се потраживања по основу те продаје, на терет овог рачуна, а у корист рачуна групе 60 - Приходи од продаје робе и 61 - Приходи од продаје готових производа.

(5) На рачуну 213 - Потраживања по основу факторинг послова, исказују се потраживања по основу факторинг послова, односно по основу купљених потраживања од трећих лица.

(6) На рачуну 214 - Дериватна финансијска средства, исказује се промјена фер вриједности дериватних финансијских средстава која се користе као инструмент заштите (и заштите новчаног тока и заштите фер вриједности) и остала дериватна средства (уговори у размјени валута, уговори о будућим валутним курсевима, каматни "фјучерси", замјена - "swap" каматних стопа, замјена валута, каматне опције, валутне опције), исказаних на рачунима ванбилансне евиденције.

(7) Књижење промјена фер вриједности дериватних финансијских средстава прописано је код рачуна: 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите, 577 - Губици од дериватних финансијских инструмената и 678 - Добици од дериватних финансијских инструмената.

(8) На рачуну 215 - Остала потраживања из специфичних послова, исказују се сва остала краткорочна потраживања по основу специфичних послова за која у групи 21 није предвиђен посебан рачун, као што су потраживања по основу заједничких послова и остала потраживања.

(9) Код потраживања из специфичних послова у иностраној валути или са валутном клаузулом, курсне разлике и разлике по основу ефеката валутне клаузуле књиже се на следећи начин:

1) позитивне курсне разлике књиже се на терет потраживања у иностраној валути, у корист рачуна 662 - Позитивне курсне разлике,

2) позитивни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет потраживања са валутном клаузулом, у корист рачуна 663 - Приходи по основу валутне клаузуле,

3) негативне курсне разлике књиже се на терет рачуна 562 - Негативне курсне разлике, у корист потраживања у иностраној валути,

4) негативни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет рачуна 563 - Расходи по основу валутне клаузуле, у корист потраживања са валутном клаузулом.

(10) На рачуну 219 - Исправка вриједности потраживања из специфичних послова, исказује се вриједност индиректно описаних потраживања из специфичних послова, на терет рачуна 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава, у корист овог рачуна.

Члан 20.

(1) На рачунима групе 22 - Остала краткорочна потраживања, исказују се потраживања за камату и дивиденде, потраживања од запослених, потраживања од државних органа и организација, потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса и остала краткорочна потраживања. На аналитичким рачунима је обавезно извршити класификацију купаца по критеријумима из члана 18. овог правилника.

(2) На рачуну 220 - Потраживања за дивиденду, исказују се потраживања за дивиденду кад правно лице и предузетник има право на дивиденду објављену од стране субјекта који дивиденду исплаћује.

(3) На рачуну 221 - Потраживања за камату од финансијских средстава по амортизованој вриједности, исказује се потраживање за уговорену камату од финансијских средстава вреднованих по амортизованој вриједности. Правна лица и предузетници су дужни да рачун 221 аналитички разраде по врстама финансијских средстава (кредити, депозити, обвезнице и сл.).

(4) На рачуну 222 - Потраживања од запослених, исказују се потраживања од запослених по основу аконтација за службена путовања, по основу накнаде штете која је причињена правном лицу и предузетнику, по основу мањкова који се надокнађују од запослених и сл.

(5) На рачуну 223 - Потраживања од државних органа и организација, исказују се потраживања за регрес, премије, стимулације, дотације, компензације и сл.

(6) На рачуну 224 - Потраживања за више плаћен порез на добит, исказују се потраживања по основу више плаћеног пореза на добит. На крају извјештајног периода стање на овом рачуну умањује се за износ обавезе за текући извјештајни период (рачун 481), уколико је износ обавезе мањи од стања више плаћеног пореза на крају извјештајног периода.

(7) На рачуну 225 - Потраживања за преплаћене остале порезе и доприносе, исказују се потраживања за више плаћене порезе, доприносе и друге дажбине утврђене на датум извјештавања на рачунима групе 48 - Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине.

(8) На рачуну 226 - Потраживања за затезну камату, исказују се потраживања за затезну камату из дужничкоповјерљачких односа.

(9) На рачуну 227 - Остала краткорочна потраживања, исказују се остала краткорочна потраживања која нису исказана на другим рачунима групе 22.

(10) Код других потраживања у иностраној валути или са валутном клаузулом, курсне разлике и ефекти валутне клаузуле књиже се на следећи начин:

1) позитивне курсне разлике књиже се на терет потраживања у иностраној валути, у корист рачуна 662 - Позитивне курсне разлике,

2) позитивни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет потраживања са валутном клаузулом, у корист рачуна 663 - Приходи о основу валутне клаузуле,

3) негативне курсне разлике књиже се на терет рачуна 562 - Негативне курсне разлике, у корист рачуна потраживања у иностраној валути,

4) негативни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет рачуна 563 - Расходи по основу валутне клаузуле, у корист рачуна потраживања са валутном клаузулом.

(11) На рачуну 228 - Исправка вриједности осталих краткорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности, исказују се кредитни губици од осталих краткорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности, у складу са МСФИ 9, на терет рачуна 586 - Губици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца), у корист овог рачуна.

(12) На рачуну 229 - Исправка вриједности осталих краткорочних потраживања, исказује се вриједност индиректно описаних осталих потраживања, на терет рачуна 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава, у корист овог рачуна.

Члан 21.

(1) На рачунима групе 23 - Краткорочни финансијски пласмани, исказују се улагања у финансијска средства по амортизованој вриједности, финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха и потраживања по финансијском лизингу, а у складу са МСФИ 9, МСФИ 16 и

другим релевантним МРС/МСФИ, са роком доспијећа, односно продаје, до годину дана од дана настанка, односно од датума извјештавања, укључујући и дио дугорочних финансијских пласмана који доспијевају до годину дана.

(2) На рачуну 230 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - краткорочни кредити повезаним правним лицима, исказују се кредити и зајмови, са роком доспијећа до годину дана, дати повезаним правним лицима.

(3) На рачуну 231 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - краткорочни кредити у земљи, исказују се краткорочни робни, потрошачки и остали кредити и зајмови, са роком доспијећа до годину дана, дати правним и физичким лицима у земљи.

(4) На рачуну 232 - Финансијска средства по амортизованом вриједности - краткорочни кредити у иностранству, исказују се краткорочни робни, потрошачки и остали кредити и зајмови, са роком доспијећа до годину дана, дати правним и физичким лицима у иностранству у складу са прописима о девизном и спољнотрговинском пословању.

(5) На рачуну 233 - Остала финансијска средства по амортизованом вриједности, исказују се улагања у краткорочне финансијске инструменте (депозити код банака, обвезнице и сл.) која се вреднују по амортизованом вриједности, класификована у пословни модел правних лица и предузетника по којем се ови финансијски инструменти држе искључиво ради наплате главнице и камате, проистеклих из тих инструмената, а која нису обухваћена ст. 2, 3. и 4. овог члана. Правна лица и предузетници су дужни да рачун 233 аналитички разраде по врстама финансијских инструмената.

(6) На рачуну 234 - Потраживања по финансијском лизингу, исказују се краткорочна потраживања (која доспијевају унутар периода од 12 мјесеци) по основу уговора о финансијском лизингу.

(7) На рачуну 235 - Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха, исказују се улагања у власничке инструменте који су намијењени за трговање - акције са правом гласа, удјеле у капиталу и остале хартије од вриједности којима се тргује, који се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха, као и власничке инструменте за које је изабрано да се не мјере по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

(8) На рачуну 236 - Финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успјеха, исказују се финансијска средства која су, у складу са МСФИ 9, од стране управе означена као финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха, осим финансијских средстава из става 7. овог члана.

(9) На рачуну 238 - Исправка вриједности финансијских средстава по амортизованом вриједности, исказује се исправка вриједности по основу кредитних губитака од краткорочних финансијских средстава по амортизованом вриједности у складу са МСФИ 9, на терет рачуна 586 - Губици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца). Ако је стање процијењених исправки вриједности повећано, разлика се књижи на терет рачуна 586 - Губици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца), у корист овог рачуна. Ако је стање смањено, разлика се књижи на терет овог рачуна, у корист рачуна 686 - Добици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца).

(10) На рачуну 239 - Исправка вриједности потраживања по финансијском лизингу, исказује се исправка вриједности по основу кредитних губитака од потраживања по финансијском лизингу у складу са МСФИ 9, на терет рачуна 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава. Ако је стање процијењених исправки вриједности повећано, разлика се књижи на терет рачуна 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава, у корист овог рачуна. Ако је стање смањено, разлика се књижи на терет овог рачуна, у корист рачуна 689 - Добици од усклађивања

вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава.

(11) На рачунима краткорочних финансијских пласмана у иностранству и краткорочних финансијских пласмана са валутном клаузулом, курсне разлике и ефекти валутне клаузуле књиже се на следећи начин:

1) позитивне курсне разлике књиже се на терет рачуна краткорочних пласмана у иностранству, у корист рачуна 662 - Позитивне курсне разлике,

2) позитивни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет рачуна краткорочних пласмана са валутном клаузулом, у корист рачуна 663 - Приходи по основу валутне клаузуле,

3) негативне курсне разлике књиже се на терет рачуна 562 - Негативне курсне разлике, у корист рачуна краткорочних пласмана у иностранству,

4) негативни ефекти валутне клаузуле књиже се на терет рачуна 563 - Расходи по основу ефеката валутне клаузуле, у корист рачуна краткорочних пласмана са валутном клаузулом.

Члан 22.

(1) На рачунима групе 24 - Готовински еквиваленти и готовина, исказују се непосредно уновчиве хартије од вриједности, депозити по виђењу, готовина, племенити метали и предмети од племенитих метала.

(2) На рачуну 240 - Готовински еквиваленти, исказују се непосредно уновчиве хартије од вриједности, уз безначајни ризик смањења вриједности.

(3) На рачуну 241 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - домаћа валута, а у оквиру посебних аналитичких рачуна, исказују се новчана средства на рачунима код овлашћене организације за платни промет, као и искоришћени оквирни кредити. Потражни салдо на рачуну код овлашћене организације за платни промет, на датум извјештавања, исказује се на рачуну 424 - Прекорачења по банковним рачунима.

(4) На рачуну 242 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - страна валута, а у оквиру посебних аналитичких рачуна, исказују се средства у иностранству на рачуну код овлашћених организација за платни промет.

(5) На рачуну 243 - Издвојена новчана средства, исказују се средства издвојена на посебним рачунима код овлашћене организације за платни промет, који су отворени за дефинисане специфичне намјене.

(6) На рачуну 244 - Акредитиви - домаћа валута, исказују се отворени акредитиви код овлашћених организација за платни промет за плаћања у земљи.

(7) На рачуну 245 - Акредитиви - страна валута, исказују се отворени акредитиви код овлашћене организације за платни промет за плаћања у иностранству.

(8) На рачуну 246 - Благајна - домаћа валута, исказују се уплате и исплате готовог новца у домаћој валути.

(9) На рачуну 247 - Благајна - страна валута, исказују се уплате и исплате ефективног страног новца.

(10) На рачуну 248 - Остала новчана средства, исказују се новчана средства која нису исказана на осталим рачунима новчаних средстава у оквиру рачуна групе 24.

(11) На рачуну 249 - Исправка вриједности готовинских еквивалената и готовине по основу обезвређења, исказује се исправка вриједности готовинских еквивалената и готовине по основу кредитних губитака израчунатих у складу са МСФИ 9.

(12) На рачунима групе 24 - Готовински еквиваленти и готовина, курсне разлике се књиже на следећи начин:

1) позитивне курсне разлике на терет рачуна у иностранству, у корист рачуна 662 - Позитивне курсне разлике,

2) негативне курсне разлике на терет рачуна 562 - Негативне курсне разлике, у корист рачуна у иностранству.

Члан 23.

(1) На рачунима групе 27 - Порез на додату вриједност, исказују се порез на додату вриједност у примљеним фак-

турама, порез на додату вриједност плаћен при увозу, порез на додату вриједност у датим авансима, порез на додату вриједност обрачунат на услуге страног лица, паушални износи пореза на додату вриједност исплаћени пољопривредним произвођачима, други износи аконтационог пореза на додату вриједност и потраживања по основу разлике између аконтационог и обрачунатог пореза на додату вриједност.

(2) На рачуну 270 - Порез на додату вриједност у примљеним фактурама, исказује се порез на додату вриједност у корист рачуна на којем се исказује обавеза према испручиоцу.

(3) На рачуну 271 - Порез на додату вриједност плаћен при увозу, исказује се порез на додату вриједност који се плаћа при увозу у корист рачуна 484 - Обавезе за порез на додату вриједност плаћен при увозу.

(4) На рачуну 272 - Порез на додату вриједност у датим авансима, исказује се порез на додату вриједност обрачунат у примљеним авансним фактурама.

(5) На рачуну 273 - Порез на додату вриједност обрачунат на услуге иностраних лица, исказује се порез на додату вриједност на услуге страних лица.

(6) На рачуну 274 - Паушални износи пореза на додату вриједност исплаћени пољопривредним произвођачима, исказује се порез на додату вриједност исплаћен пољопривредним произвођачима приликом откупа пољопривредних производа у паушалном износу.

(7) На рачуну 275 - Други износи аконтационог пореза на додату вриједност, исказују се остали износи аконтационог (улазног) пореза на додату вриједност, за које није прописан посебан рачун у оквиру групе 27.

(8) На рачуну 279 - Потраживања по основу разлике између аконтационог и обрачунатог пореза на додату вриједност, исказује се позитивна разлика између дуговог промета рачуна групе 27, осим рачуна 279 и потражног промета рачуна групе 47 - Порез на додату вриједност, осим рачуна 479 - Обавезе за порез на додату вриједност по основу разлике између обрачунатог и аконтационог пореза на додату вриједност, утврђена на нивоу периода у ком се, у складу са релевантним пореским прописима, врши обрачун пореза на додату вриједност.

Члан 24.

(1) На рачунима групе 28 - Краткорочна разграничења, исказују се разграничени расходи и приходи.

(2) На рачуну 280 - Унапријед плаћени расходи, исказују се расходи који су плаћени унапријед за период до 12 мјесеци.

(3) На рачуну 281 - Потраживања за обрачунате, нефактурисане приходе, исказују се приходи текућег периода, обрачунати на крају извјештајног периода, а који нису могли бити фактурисани у моменту обрачуна.

(4) На рачуну 289 - Остала краткорочна разграничења, исказују се остала краткорочна разграничења која нису исказана на другим рачунима групе 28.

Члан 25.

(1) На рачунима групе 29 - Губитак изнад висине капитала, исказује се губитак који прелази висину капитала.

(2) На рачуну 290 - Губитак ранијих година изнад висине капитала, исказује се губитак који прелази висину капитала који се односи на раније године, на терет овог рачуна, а у корист рачуна групе 35 - Губитак до висине капитала.

(3) На рачуну 291 - Губитак текуће године изнад висине капитала, исказује се губитак који прелази висину капитала који се односи на текућу годину, на терет овог рачуна, а у корист рачуна групе 35 - Губитак до висине капитала.

(4) Након отварања почетног стања, износ са ове групе рачуна преноси се на одговарајуће рачуне групе 35 - Губитак до висине капитала.

4. Класа 3 - Капитал

Члан 26.

(1) На рачунима групе 30 - Основни капитал, исказују се акцијски капитал, удјели друштва са ограниченом одговорношћу, улози, државни капитал, задружни и остали капитал, према називима рачуна ове групе. Основни и остали капитал на рачунима ове групе исказује се у номиналној вриједности.

(2) Вриједност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и номиналне вриједности акција.

(3) На рачуну 300 - Акцијски капитал, исказују се обичне и приоритетне акције с правом учешћа у управљању, правом на учешће у добитку акционарског друштва и правом на дио ликвидационе масе у складу с актом о оснивању, односно одлуком о емисији акција.

(4) На рачуну 302 - Удјели друштва са ограниченом одговорношћу, исказују се удјели сваког члана друштва који чине основни капитал у складу са актом о оснивању.

(5) На рачуну 304 - Улози, исказују се улози чланова ортакчког и командитног друштва у складу са уговором о оснивању, који чине основни капитал.

(6) На рачуну 305 - Државни капитал, исказује се капитал у својини Републике Српске у предузећима која до датума извјештавања нису приватизована.

(7) На рачуну 309 - Остали основни капитал, исказују се остали облици основног капитала који нису исказани на посебним рачунима у оквиру групе рачуна 30.

Члан 27.

(1) На рачунима групе 31 - Откупљене сопствене акције и уписани неуплаћени капитал, исказују се сопствене акције откупљене од стране акционарских друштава и износ уписаног неуплаћеног капитала, према називима рачуна ове групе

(2) На рачуну 310 - Откупљене сопствене акције и удјели, исказују се сопствене акције откупљене од стране акционарских друштава и откупљени сопствени удјели од стране друштава са ограниченом одговорношћу.

(3) На рачуну 311 - Уписани неуплаћени капитал, исказује се износ уписаних неуплаћених акција, односно удјела, који се утврђује на основу одлуке скупштине акционарског друштва о издавању акција, односно уговора о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу, у номиналном износу, односно у домаћој валути као потиввриједност стране валуте на дан уписа, на терет овог рачуна, у корист одговарајућег рачуна групе 30 - Основни капитал.

(4) Уплата уписаних акција, односно удјела књижи се на терет рачуна 241 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - домаћа валута, у корист рачуна 311 - Уписани неуплаћени капитал, за номиналну вриједност уписаних акција, односно удјела.

(5) Позитивне курсне разлике по основу прерачуна уписаног неуплаћеног капитала у иностраној валути књиже се на терет рачуна 311 - Уписани неуплаћени капитал, у корист одговарајућег рачуна групе 30 - Основни капитал. У случају да су курсне разлике негативне, књижење се врши у корист рачуна 311 - Уписани неуплаћени капитал, на терет одговарајућег рачуна групе 30 - Основни капитал.

Члан 28.

(1) На рачунима групе 32 - Резерве, исказују се емисиона премија, емисиони губитак (капиталне резерве) и резерве из добитка (законске, статутарне и друге).

(2) На рачуну 320 - Емисиона премија, исказује се позитивна разлика између вриједности остварене приликом емисије акција и њихове номиналне вриједности.

(3) На рачуну 321 - Емисиони губитак, исказује се негативна разлика између вриједности остварене приликом емисије акција и њихове номиналне вриједности.

(4) На рачуну 322 - Законске резерве, исказују се обавезне резерве које се формирају у складу са законом.

(5) На рачуну 323 - Статутарне резерве, исказују се резерве које се формирају у складу са статутом или другим одговарајућим актом правног лица и предузетника.

(6) На рачуну 329 - Остале резерве, исказују се резерве које нису обухваћене на другим рачунима групе 32 - Резерве, укључујући допринос власника капитала, у складу са оснивачким актом друштва.

Члан 29.

(1) На рачунима групе 33 - Ревалоризационе резерве, исказују се ефекти промјене фер вриједности некретнина, постројења, опреме, нематеријалних средстава, као и финансијских инструмената чији се ефекти промјене фер вриједности, у складу са МРС/МСФИ, исказују у оквиру ревалоризационих резерви.

(2) На рачуну 330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства, исказују се ефекти промјене фер вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних средстава, који се вреднују по моделу ревалоризације. Позитивни ефекти воде се аналитички по средствима од којих потичу. На терет позитивних ефеката књиже се:

1) негативни ефекти, тј. ефекти смањења фер вриједности до висине раније остварених позитивних ефеката,

2) пренос раније остварених позитивних ефеката у корист рачуна 340 - Нераспоређена добит ранијих година, уколико се поништавање позитивних ефеката ревалоризације врши тек у моменту када је средство од којег потиче позитиван ефекат продато или расходовано,

3) пренос раније остварених позитивних ефеката у корист рачуна 341 - Нераспоређена добит текуће године, уколико се поништавање позитивних ефеката ревалоризације за конкретно средство врши континуирано, из године у годину.

(3) На рачуну 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите, исказују се добици и губици по основу промјене фер вриједности инструмената заштите новчаног тока. Повећање фер вриједности инструмената заштите новчаног тока књижи се на терет рачуна 214 - Дериватна финансијска средства или на терет рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе, те у корист рачуна 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите. Књижење повећања фер вриједности појединог дериватног инструмента терећењем рачуна 214 - Дериватна финансијска средства спроводи се под условом да у претходном периоду по истом инструменту није настала дериватна финансијска обавеза. У том случају утврђено повећање фер вриједности на датум извјештавања књижиће се на терет рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе као смањење дериватне финансијске обавезе настале у претходном периоду, а тек евентуална разлика на терет рачуна 214 - Дериватна финансијска средства. Смањење фер вриједности инструмената заштите књижи се у корист рачуна 214 - Дериватна финансијска средства или у корист рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе, те на терет рачуна 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите. Књижење смањења фер вриједности деривата у корист рачуна 214 - Дериватна финансијска средства може се спроводити под условом да се тим књижењем (посматрано на нивоу појединачног уговора) овај рачун не доведе у потражно стање. Уколико је смањење фер вриједности деривата (посматрано на нивоу појединачног уговора) веће од претходног стања на рачуну 214 - Дериватна финансијска средства, у корист овог рачуна може се на име смањења фер вриједности књижити износ у висини стања на рачуну 214 - Дериватна финансијска средства, а разлика изнад тога износа у корист рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе. Уколико постоји кумулативни губитак на инструменту заштите новчаног тока на рачуну 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите за који се не очекује да ће бити надокнађен, губитак се мора одмах признати у биланс успеха, на терет рачуна 577 - Губици од дериватних финансијских инструмената.

(4) На рачуну 332 - Позитивни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат, исказују се позитивни ефекти вриједносног усклађивања финансијских средстава вреднованих по фер вриједности кроз остали укупни резултат, односно добици који произилазе из промјене фер вриједности ових средстава након иницијалног признавања, признати кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9 и осталим релевантним МРС/МСФИ, а након умањења пореза на добит (такође признатог кроз остали укупни резултат, а у корист рачуна 407 - Одложене пореске обавезе).

(5) На рачуну 333 - Негативни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат, исказују се негативни ефекти вриједносног усклађивања финансијских средстава вреднованих по фер вриједности кроз остали укупни резултат, односно губици који произилазе из промјене фер вриједности ових средстава након иницијалног признавања, признати кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9 и осталим релевантним МРС/МСФИ, а након додавања пореза на добит (такође признатог кроз остали укупни резултат, а на терет рачуна 407 - Одложене пореске обавезе).

(6) Уколико се дужнички финансијски инструмент, класификован као финансијско средство по фер вриједности кроз остали укупни резултат, престане признавати (тј. уколико се прода), кумулативни позитивни ефекти његовог вредновања преносе се на рачун 684 - Добици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава, док се кумулативни негативни ефекти његовог вредновања преносе на рачун 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава. Уколико се власнички финансијски инструмент, класификован као финансијско средство по фер вриједности кроз остали укупни резултат, престане признавати (тј. уколико се прода), кумулативни позитивни или негативни ефекти његовог вредновања преносе се на рачун 340 - Нераспоређена добит ранијих година или на рачун 350 - Губитак ранијих година, зависно од стања на овим рачунима код правног лица и предузетника. Разлика између фер вриједности продатог финансијског средства и постигнуте продајне цијене књижи се у корист рачуна 674 - Добици од отуђења финансијских средстава и улагања у повезана лица или на терет рачуна 574 - Губици од отуђења финансијских средстава и улагања у повезана лица.

(7) На рачуну 334 - Остале ревалоризационе резерве, исказују се ефекти промјене вриједности осталих ставки финансијских извјештаја чији се ефекти, у складу са МРС и МСФИ, исказују у корист или на терет ревалоризационих резерви (актуарски добици или губици и сл.).

Члан 30.

(1) На рачунима групе 34 - Добит, исказује се нераспоређена добит ранијих и текуће године.

(2) На рачуну 340 - Нераспоређена добит ранијих година, исказује се акумулирана нераспоређена добит из ранијих година, као и ефекти поништења сопствених акција или иступања чланова друштва до расположивог износа. У корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промјене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу са МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

(3) На терет рачуна 340 - Нераспоређена добит ранијих година, књижи се износ распоређене добити у корист рачуна: 350 - Губитак ранијих година, 461 - Обавезе за дивиденде, 462 - Обавезе за расподјелу добити, одговарајућих рачуна групе 30 - Основни капитал, рачуна 322 - Законске резерве и 323 - Статутарне резерве и других одговарајућих рачуна.

(4) На рачуну 341 - Нераспоређена добит текуће године, исказује се нераспоређена добит текуће године, у корист овог рачуна, на терет рачуна 727 - Пренос добити или губитка. Приликом отварања пословних књига на почетку наредне пословне године салдо са овог рачуна преноси се на рачун 340 - Нераспоређена добит ранијих година.

(5) На рачуну 342 - Нераспоређени вишак прихода над расходима ранијих година, непрофитна правна лица исказују кумулисани износ вишка прихода над расходима из ранијих година. У корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промјене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу са МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

(6) На рачуну 343 - Нераспоређени вишак прихода над расходима текуће године, непрофитна правна лица исказују износ вишка прихода над расходима из текуће године. Приликом отварања пословних књига на почетку наредне пословне године салдо са овог рачуна преноси се на рачун 342 - Нераспоређени вишак прихода над расходима ранијих година.

(7) На рачуну 344 - Нето приход од самосталне дјелатности, предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства исказују остварени вишак прихода над расходима самосталне дјелатности.

Члан 31.

(1) На рачунима групе 35 - Губитак до висине капитала, исказују се губитак ранијих година и губитак текуће године до висине капитала, према називима рачуна ова групе.

(2) На рачуну 350 - Губитак ранијих година, исказује се губитак из ранијих година преносом са рачуна 351 - Губитак текуће године, као и ефекти поништења сопствених акција или иступања чланова друштва у износу који није могуће евидентирати на терет рачуна групе 34 - Нераспоређена добит. У корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промјене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу са МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

(3) На рачуну 351 - Губитак текуће године, исказује се губитак утврђен на крају обрачунског периода, терећењем овог рачуна у корист рачуна 727 - Пренос добитка или губитка.

(4) Губитак текуће године који је исказан на рачуну 351 - Губитак текуће године, приликом отварања почетног стања у наредној пословној години преноси се на рачун 350 - Губитак ранијих година.

(5) Покриће губитка врши се на терет рачуна 340 - Нераспоређена добит ранијих година и рачуна група 30 - Основни капитал и 32 - Резерве, у складу са законом и општим или другим актом правног лица, односно предузетника.

(6) На рачуну 352 - Вишак расхода над приходима ранијих година, исказује се вишак расхода над приходима из ранијих година преносом са рачуна 353 - Вишак расхода над приходима текуће године. У корист или на терет овог рачуна књижи се и ефекат по основу промјене рачуноводствене политике и исправке материјално значајне грешке, у складу са МРС 8 и усвојеном рачуноводственом политиком.

(7) На рачуну 353 - Вишак расхода над приходима текуће године, исказује се вишак расхода над приходима утврђен на крају обрачунског периода.

5. Класа 4 - Обавезе, разграничења и резервисања

Члан 32.

(1) На рачунима групе 40 - Одложене пореске обавезе, дугорочна резервисања и разграничења, исказују се дугорочна резервисања за трошкове и ризике који се признају и вреднују у складу са МРС 37 и другим релевантним МРС/МСФИ и усвојеном рачуноводственом политиком, разграничења за период дужи од 12 мјесеци и одложене пореске обавезе.

(2) На рачуну 400 - Резервисања за трошкове у гарантном року, исказују се дугорочна резервисања за ризике по основу трошкова гарантног рока, за која је остварен приход у пуном износу.

(3) На рачуну 401 - Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, исказују се дугорочна резервисања за обнављање земљишта и за обнављање (репродукцију)

шума, у складу са МРС/МСФИ и рачуноводственом политиком.

(4) На рачуну 402 - Резервисања за задржане кауције и депозите, исказују се дугорочна резервисања за трошкове који ће се с великом извјесношћу јавити у наредним годинама по основу задржаних кауција и депозита за посао извршен квалитетно и у року и сл., а за који је остварен приход у пуном износу.

(5) На рачуну 403 - Резервисања за трошкове реструктурисања, исказују се дугорочна резервисања за трошкове по основу реструктурисања, у складу са МРС 37 и рачуноводственом политиком.

(6) На рачуну 404 - Резервисања за накнаде и бенефиције запослених, исказују се дугорочна резервисања по основу бенефиција, као што су отпремнине приликом одласка у пензију, јубиларне награде и друге обавезе према запосленима, које се исплаћују у складу са стеченим правима у току трајања и након престанка запослења, у складу са МРС 19 и усвојеном рачуноводственом политиком.

(7) На рачуну 407 - Одложене пореске обавезе, исказују се износи пореза на добит плативи у будућим периодима који се односе на опорезиве привремене разлике, у складу са МРС 12 и релевантном пореском регулативом, укључујући:

1) признавање или повећавање опорезивих привремених разлика које утичу на текући порез на добит, а које су књижене на терет рачуна 724 - Ефекат повећања одложених пореских обавеза,

2) доспијеће опорезивих привремених разлика или искњижавање одложених пореских обавеза усљед истека, у корист рачуна 725 - Ефекат смањења одложених пореских обавеза,

3) признавање, повећавање или смањење одложених пореских обавеза за ставке осталих добитака или губитака признатих кроз остали укупни резултат.

(8) На рачуну 408 - Унапријед наплаћени, разграничени приходи и разграничени приходи по основу примљених донација, исказују се примљене донације и државна давања у складу са МРС 20 и осталим релевантним МРС/МСФИ, као и остали дугорочно одложени приходи који припадају будућим обрачунским периодима.

(9) На рачуну 409 - Остала дугорочна резервисања и разграничења, исказују се сва остала резервисања и разграничења која нису обухваћена претходним рачунима групе 40, обрачуната у складу са МРС 37 и другим релевантним МРС/МСФИ и усвојеном рачуноводственом политиком.

(10) Дио дугорочних резервисања за које се очекује да ће бити искоришћена у року од 12 мјесеци на датум извјештавања преноси се на краткорочна резервисања.

(11) Неискоришћени износ резервисања укида се у корист рачуна 679 - Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи.

Члан 33.

(1) На рачунима групе 41 - Дугорочне обавезе, исказују се обавезе које се могу конвертовати у капитал, дугорочне обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити и зајмови, обавезе по хартијама од вриједности, дугорочне обавезе по лизингу и остале дугорочне обавезе. Дугорочне обавезе су обавезе које доспијевају у року дужем од годину дана од дана настанка, односно од датума извјештавања. Дугорочне обавезе признају се и вреднују у складу са МСФИ 9, МСФИ 16 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 410 - Обавезе које се могу конвертовати у капитал, исказују се дугорочне обавезе које се према уговору могу конвертовати у одговарајући облик капитала, у складу са законом.

(3) На рачуну 411 - Обавезе према повезаним правним лицима, исказују се дугорочне обавезе према повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице при-

пада, било као матично друштво или као члан групе, по различитим основама (примљени кредити, лизинг аранжмани лизинга, издати дужнички инструменти и сл.). Правна лица и предузетници су дужни да рачун 411 аналитички разраде по врстама обавеза.

(4) На рачуну 412 - Обавезе по емитованим дужничким инструментима, исказују се обавезе по издатим хартијама од вриједности са роком доспијећа преко годину дана од дана настанка, односно од датума извјештавања.

(5) На рачуну 413 - Дугорочни кредити у земљи, исказују се обавезе по основу примљених дугорочних кредита и зајмова од неповезаних правних и физичких лица у земљи.

(6) На рачуну 414 - Дугорочни кредити у иностранству, исказују се обавезе по основу примљених дугорочних кредита и зајмова од неповезаних правних и физичких лица у иностранству.

(7) На рачуну 415 - Дугорочне обавезе по лизингу (финансијски лизинг), исказују се дугорочне обавезе искључиво по основу изричитих уговора у финансијском лизингу са неповезаним домаћим и страним правним лицима.

(8) На рачуну 416 - Дугорочне обавезе по лизингу (оперативни лизинг), исказују се дугорочне обавезе по основу уговора који су у дјелокругу МСФИ 16, тј. уговора који из перспективе закупаца представљају уговоре о оперативном лизингу.

(9) На рачуну 418 - Остале дугорочне финансијске обавезе по амортизованој вриједности, исказују се све остале дугорочне финансијске обавезе које се мјере по амортизованој вриједности, у складу са МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ, а које нису обухваћене претходним рачунима.

(10) На рачуну 419 - Остале дугорочне обавезе, исказују се остале дугорочне обавезе које нису исказане на осталим рачунима у оквиру групе 41.

(11) Дугорочне обавезе у иностранској валути обрачунавају се по курсу на датум извјештавања или по уговореном курсу. Позитивне курсне разлике књиже се на рачуну 662 - Позитивне курсне разлике, а негативне курсне разлике на рачуну 562 - Негативне курсне разлике.

(12) Дугорочне обавезе са валутном клаузулом на датум извјештавања обрачунавају се према валутној клаузули. Смањење обавеза по основу валутне клаузуле књижи се у корист рачуна 663 - Приходи по основу валутне клаузуле, а повећање на терет рачуна 563 - Расходи по основу валутне клаузуле.

(13) Дио дугорочних обавеза који за плаћање доспијева у наредној години на датум извјештавања преноси се на краткорочне финансијске обавезе.

Члан 34.

(1) На рачунима групе 42 - Краткорочне финансијске обавезе, исказују се обавезе по кредитима и зајмовима, хартијама од вриједности, обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха, краткорочне обавезе по лизингу и остале краткорочне обавезе које доспијевају у року до годину дана од дана настанка, односно од датума извјештавања. Краткорочне финансијске обавезе признају се и вреднују у складу са МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 420 - Краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима, исказују се краткорочне обавезе према повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе, по различитим основама (примљени кредити, лизинг аранжмани лизинга, издати дужнички инструменти и сл.). Правна лица и предузетници су дужни рачун 420 аналитички разрадити по врстама обавеза.

(3) На рачуну 421 - Обавезе по емитованим дужничким инструментима, исказују се обавезе по основу емитованих краткорочних хартија од вриједности.

(4) На рачуну 422 - Краткорочни кредити у земљи, исказују се обавезе по краткорочним финансијским, робним

и осталим кредитима и зајмовима са роком доспијећа до годину дана, који су примљени од неповезаних правних и физичких лица у земљи, као и дио дугорочних кредита и зајмова у земљи који доспијевају за плаћање у року до годину дана од датума извјештавања.

(5) На рачуну 423 - Краткорочни кредити у иностранству, исказују се обавезе по краткорочним финансијским, робним и осталим кредитима и зајмовима са роком доспијећа до годину дана, који су примљени од неповезаних правних и физичких лица у иностранству, у складу са прописима о девизном и спољнотрговинском пословању, као и дио дугорочних кредита и зајмова у иностранству који доспијевају за плаћање у року до годину дана од датума извјештавања.

(6) На рачуну 424 - Прекорачења по банковним рачунима, исказују се настала прекорачења (потражна салда) по текућим банковним рачунима, дозвољена од стране банака.

(7) На рачуну 425 - Краткорочне обавезе по лизингу (финансијски лизинг), исказују се краткорочне обавезе искључиво по основу изричитих уговора о финансијском лизингу са неповезаним домаћим и страним правним лицима.

(8) На рачуну 426 - Краткорочне обавезе по лизингу (оперативни лизинг), исказују се краткорочне обавезе по основу уговора који су у дјелокругу МСФИ 16, тј. уговора који из перспективе закупаца представљају уговоре о оперативном лизингу.

(9) На рачуну 427 - Обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха, исказују се обавезе које се, у складу са МСФИ 9 и другим релевантним стандардима, вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

(10) На рачуну 428 - Дериватне финансијске обавезе, исказује се промјена фер вриједности дериватних финансијских обавеза проистеклих из инструментата заштите (и заштите новчаног тока и заштите фер вриједности) и осталих дериватних финансијских обавеза (уговори о размјени валута, уговори о будућим валутним курсевима, каматни "фјучерси", замјена - "swap" каматних стопа, замјена валута, каматне опције, валутне опције), исказаних на контима ванбилансне евиденције. Књижење промјена фер вриједности прописано је код рачуна: 331 - Ефекти ревалоризације произашли из трансакција заштите, 577 - Губици од дериватних финансијских инструментата и 678 - Добици од дериватних финансијских инструментата.

(11) На рачуну 429 - Остале краткорочне финансијске обавезе по амортизованој вриједности, исказују се остале краткорочне финансијске обавезе које нису исказане на другим рачунима групе 42.

(12) Краткорочне финансијске обавезе у иностранској валути обрачунавају се по курсу на датум извјештавања. Позитивне курсне разлике књиже се на рачуну 662 - Позитивне курсне разлике, а негативне курсне разлике на рачуну 562 - Негативне курсне разлике.

(13) Краткорочне финансијске обавезе са валутном клаузулом обрачунавају се по валутној клаузули на датум извјештавања. Смањење краткорочних финансијских обавеза по основу валутне клаузуле књижи се у корист рачуна 663 - Приходи по основу валутне клаузуле, а повећање на терет рачуна 563 - Расходи по основу валутне клаузуле.

Члан 35.

(1) На рачунима групе 43 - Обавезе из пословања, исказују се обавезе за примљене авансе, депозите и кауције, обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања.

(2) Обавезе из пословања признају се и вреднују у складу са МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(3) На рачуну 430 - Примљени аванси, исказују се обавезе по примљеним авансима.

(4) На рачуну 431 - Добављачи - повезана лица, исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима који припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе. На аналитичким рачунима обавезно је обезбиједити податке о кла-

сификацији добављача - повезаних лица по критеријумима наведеним у ст. 5, 6, 7. и 8. овог члана.

(5) На рачуну 432 - Добављачи из Републике Српске, исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима са сједиштем у Републици Српској, осим према добављачима - повезаним лицима.

(6) На рачуну 433 - Добављачи из Федерације БиХ, исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима са сједиштем у Федерацији БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим према добављачима - повезаним лицима.

(7) На рачуну 434 - Добављачи из Брчко Дистрикта БиХ, исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима са сједиштем у Брчко Дистрикту БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим према добављачима - повезаним лицима.

(8) На рачуну 435 - Добављачи из иностранства, исказују се фактурисане и нефактурисане обавезе према добављачима из иностранства, осим према добављачима - повезаним лицима.

(9) На рачуну 436 - Примљени депозити и кауције, исказују се унапријед наплаћени готовински износи као инструмент осигурања за наплату потраживања од купаца.

(10) На рачуну 437 - Обавезе по програму лојалности купаца, исказују се обавезе по програму лојалности путем којег купци сакупљају поене за обављене куповине, што им омогућава остваривање попушта (њихово искоришћавање) при наредним куповинама.

(11) На рачуну 439 - Остале обавезе из пословања, исказују се остале краткорочне обавезе из пословања које нису исказане на другим рачунима ове групе.

(12) Обавезе из пословања у иностранству обрачунавају се по курсу на дан плаћања и на датум извјештавања. Позитивне курсне разлике књиже се на рачуну 662 - Позитивне курсне разлике, а негативне курсне разлике на рачуну 562 - Негативне курсне разлике.

Члан 36.

(1) На рачунима групе 44 - Обавезе из специфичних послова, исказују се обавезе према увознику, обавезе по основу извоза за туђи рачун, обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје, обавезе по основу факторинг послова и остале обавезе из специфичних послова. Обавезе из пословања признају се и вреднују у складу са МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 440 - Обавезе према увознику, исказују се обавезе по основу увоза који је извршио увозник у своје име и за туђи рачун.

(3) На рачуну 441 - Обавезе по основу извоза за туђи рачун, исказују се обавезе, трошкови и провизија по основу појединачних извозних закључака.

(4) На рачуну 442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје, исказују се обавезе према домаћем власнику робе.

(5) На рачуну 443 - Обавезе по основу факторинг послова, исказују се обавезе по основу факторинг послова, односно по основу продатих потраживања трећим лицима.

(6) На рачуну 449 - Остале обавезе из специфичних послова, исказују се остале краткорочне обавезе из специфичних послова за које у групи 44 није предвиђен посебан рачун, као што су обавезе по основу заједничких и других специфичних послова.

(7) Обавезе по специфичним пословима у иностранству обрачунавају се по курсу на дан плаћања и на датум извјештавања. Позитивне курсне разлике књиже се на рачуну 662 - Позитивне курсне разлике, а негативне курсне разлике на рачуну 562 - Негативне курсне разлике.

Члан 37.

(1) На рачунима групе 45 - Обавезе за плате, накнаде плата и остала примања запослених по основу рада, исказују се обавезе за плате, накнаде плате, остала лична примања и порези и доприноси по наведеним основама.

(2) На рачунима групе из става 1. овог члана отвара се аналитика према врстама пореза и доприноса.

(3) На рачуну 450 - Обавезе за плате и накнаде плата, исказују се обавезе за нето плате и накнаде плата, на терет рачуна 520 - Трошкови бруто плата и рачуна 521 - Трошкови бруто накнада плата.

(4) На рачуну 451 - Обавезе за порез на плате и накнаде плата, исказују се обавезе према називу овог рачуна, на терет одговарајућег рачуна 520 - Трошкови бруто плата и рачуна 521 - Трошкови бруто накнада плата.

(5) На рачуну 452 - Обавезе за доприносе на плате и накнаде плата, исказују се обавезе према називу овог рачуна, на терет одговарајућег рачуна 520 - Трошкови бруто плата и рачуна 521 - Трошкови бруто накнада плата.

(6) На рачуну 456 - Обавезе за остала лична примања, исказују се обавезе за нето остала лична примања, на терет рачуна: 524 - Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду, 525 - Трошкови запослених на службеном путу и 529 - Трошкови бруто осталих личних примања.

(7) На рачуну 457 - Обавезе за порез на остала лична примања, исказују се порези на остала лична примања, на терет рачуна: 524 - Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду, 525 - Трошкови запослених на службеном путу и 529 - Трошкови бруто осталих личних примања.

(8) На рачуну 458 - Обавезе за доприносе на остала лична примања, исказују се доприноси на остала лична примања задужењем рачуна: 524 - Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду, 525 - Трошкови запослених на службеном путу и 529 - Трошкови бруто осталих личних примања.

Члан 38.

(1) На рачунима групе 46 - Остале обавезе, исказују се обавезе за камате, трошкове финансирања, дивиденде, за учешће у добити, остале обавезе према запосленима, члановима управног и надзорног одбора, обавезе према физичким лицима за накнаде према уговорима, обавезе за нето приход од самосталне дјелатности и остале обавезе.

(2) На рачуну 460 - Обавезе по основу камата и расхода финансирања, исказују се обавезе по основу расхода камата и осталих финансијских расхода. Правна лица и предузетници дужни су рачун 460 аналитички разрадити по врстама финансијских обавеза.

(3) На рачуну 461 - Обавезе за дивиденде, исказују се обавезе за дивиденде по основу расподеле добити акционарског друштва, задужењем рачуна 340 - Нераспоређена добит ранијих година или рачуна 726 - Обрачунате међудивиденде и други видови расподеле добити у току периода.

(4) На рачуну 462 - Обавезе за расподелу добити, исказују се обавезе по основу расподеле добити друштва са ограниченом одговорношћу (или правних лица са другим обликом организовања, изузев акционарског друштва) у складу са општим актом правног лица, задужењем рачуна 340 - Нераспоређена добит ранијих година или рачуна 726 - Обрачунате међудивиденде и други видови расподеле добити у току периода.

(5) На рачуну 463 - Остале обавезе према запосленима, исказују се остале нето обавезе према запосленима по рачунским основама.

(6) На рачуну 464 - Обавезе према члановима управног, надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија, исказују се нето обавезе по основу примања чланова управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија у складу са актима правног лица, задужењем рачуна 522 - Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора и 523 - Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл.

(7) На рачуну 465 - Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима, исказују се наведене обавезе у нето износу задужењем одговарајућег рачуна из група рачуна 53 - Трошкови производних услуга и групе рачуна 55 - Нематеријални трошкови.

(8) На рачуну 466 - Обавезе за нето приход од самосталне дјелатности, исказују се аконтације нето прихода које предузетник подиже у току године, задужењем рачуна 726 - Обрачунате међудивиденде и други видови расподеле добити у току периода, односно обавезе за нето приход који подиже по годишњем финансијском извјештају, задужењем рачуна 344 - Нето приход од самосталне дјелатности.

(9) На рачуну 469 - Остале обавезе, исказују се остале краткорочне обавезе које нису исказане на посебним рачунима у оквиру групе рачуна 46, као што су обавезе за чланарине и сл.

Члан 39.

(1) На рачунима групе 47 - Порез на додатну вриједност, исказују се износи обрачунаог пореза на додатну вриједност садржаног у издатим фактурама, у благajничким рачунима, односно приликом продаје за готовину, у фактурама испостављеним по основу примљених аванса и интерним пореским фактурама испостављеним по основу опорезивог дијела сопствене потрошње, као и обавезе за порез на додатну вриједност утврђене по основу разлике између обрачунаог (излазног) и аконтационог (улазног) пореза на додатну вриједност.

(2) На рачуну 470 - Порез на додатну вриједност по издатим фактурама, исказује се порез на додатну вриједност садржан у фактурама које су издате купцима.

(3) На рачуну 471 - Порез на додатну вриједност по примљеним авансима, исказује се порез на додатну вриједност садржан у примљеним авансима.

(4) На рачуну 472 - Порез на додатну вриједност по основу сопствене потрошње, исказује се порез на додатну вриједност садржан у интерним пореским фактурама испостављеним по основу опорезивог дијела сопствене потрошње.

(5) На рачуну 473 - Порез на додатну вриједност по основу продаје за готовину, исказује се порез на додатну вриједност садржан у приходима наплаћеним у готовини, односно у испостављеним благajничким рачунима.

(6) На рачуну 474 - Порез на додатну вриједност обрачунаог на услуге иностраних лица, исказује се вриједност обрачунаог излазног пореза на додатну вриједност у складу са релевантним прописима.

(7) На рачуну 479 - Обавезе за порез на додатну вриједност по основу разлике између обрачунаог и аконтационог пореза на додатну вриједност, исказује се позитивна разлика између потражног промета рачуна групе 47 - Обавезе за порез на додатну вриједност (осим рачуна 479) и дуговог промета рачуна групе 27 - Порез на додатну вриједност (осим рачуна 279), утврђена на нивоу периода у ком се, у складу са релевантним пореским прописима, врши обрачун пореза на додатну вриједност.

Члан 40.

(1) На рачунима групе 48 - Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, исказују се обавезе за акцизе, обавезе за порезе и доприносе који терете трошкове, обавезе за порезе из резултата и остале обавезе за порезе и доприносе.

(2) На рачунима групе из става 1. овог члана отвара се аналитика према врстама пореза и доприноса.

(3) Дуговна сајда на рачунима групе из става 1. овог члана, утврђена на датум извјештавања (изузев рачуна 481), исказују се на рачуну 225 - Потраживања за преплаћене остале порезе и доприносе.

(4) На рачуну 480 - Обавезе за акцизе, исказују се износи акцизе који се наплаћују уз продајну цијену домаћих акцизних производа, задужењем одговарајућег рачуна потраживања, залиха и сл., као и износи акцизе који се плаћају приликом увоза акцизних производа.

(5) На рачуну 481 - Обавезе за порез на добит, исказује се обрачунаог порез на добит, задужењем рачуна 721 - Порез на добит. На крају извјештајног периода стање на овом рачуну умањује се за стање потраживања за више плаћен порез на добит на крају извјештајног периода (рачун 224), уколико је износ стања потраживања мањи од износа утврђене текуће пореске обавезе.

(6) На рачуну 482 - Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова, исказују се порези, царине и друге дажбине, осим акцизе, који чине зависне трошкове набавке залиха и сталне имовине, односно који се надокнађују непосредно на терет трошкова.

(7) На рачуну 483 - Обавезе за доприносе који терете трошкове, исказују се обавезе за доприносе који терете трошкове правног лица или предузетника, задужењем рачуна 556 - Трошкови доприноса.

(8) На рачуну 484 - Обавезе за порез на додатну вриједност плаћен при увозу, исказује се порез на додатну вриједност који се плаћа приликом увоза.

(9) На рачуну 485 - Обавезе за порез на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија, исказују се обавезе по основу обрачунаог пореза на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија.

(10) На рачуну 486 - Обавезе за доприносе на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија исказују се обавезе по основу обрачунаог доприноса на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија.

(11) На рачуну 487 - Обавезе за порезе и доприносе обрачунаог на исплате физичким лицима ван радног односа, исказују се обавезе обрачунаог на исплате физичким лицима ван радног односа.

(12) На рачуну 488 - Обавезе пореза по одбитку, исказују се обавезе пореза по одбитку од прихода које нерезидент оствари у Републици Српској. Уколико се порез по одбитку исплаћује на терет исплатиоца, он се евидентира на терет одговарајућих рачуна расхода, у зависности од врсте расхода.

(13) На рачуну 489 - Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине, исказују се обавезе за остале порезе, доприносе и дажбине који нису исказани на посебним рачунима у оквиру групе рачуна 48, као што су трошкови такса, накнада и других сличних обавеза.

Члан 41.

(1) На рачунима групе 49 - Краткорочна разграничења и резервисања, исказују се краткорочна резервисања, обрачунаог трошкови текућег периода за које није примљена одговарајућа књиговодствена исправа, унапријед наплаћени приходи наредног периода, одложени приходи, примљене донације и друга краткорочна разграничења.

(2) На рачуну 490 - Унапријед обрачунаог расходи периода, исказују се обрачунаог трошкови који терете текући обрачунаог период, а нису фактурисани, као што су обрачунаог трошкови закупнине, гријања и остали трошкови који нису фактурисани у периоду на који се односе.

(3) На рачуну 491 - Унапријед наплаћени, разграничени приходи, исказују се наплаћени или обрачунаог приходи у текућем периоду који се односе на наредни обрачунаог период.

(4) На рачуну 493 - Разграничени приходи по основу примљених донација, исказују се примљене донације и државна давања у складу са МРС 20 и осталим релевантним МРС/МСФИ.

(5) На рачуну 496 - Краткорочна резервисања, исказују се обрачунаог краткорочна резервисања и дио дугорочних резервисања чије коришћење или укидање се очекује у наредних 12 мјесеци, у складу са МРС 19, МРС 37 и другим релевантним МРС/МСФИ и усвојеном рачуноводственом политиком.

(6) На рачуну 499 - Остала краткорочна разграничења, исказују се остала краткорочна разграничења која нису исказана на посебним рачунима у оквиру групе 49.

(7) Када дође до настанка садашње обавезе за коју је претходно извршено резервисање, стварни трошкови се не исказују поново као расходи, већ се књижење спроводи на терет рачуна резервисања, у корист одговарајућег рачуна обавеза (према врстама) или одговарајућег рачуна средстава (нпр. залихе), у зависности од карактера резервисања, врсте настале обавезе и начина на који је она измирена. Неискоришћени износ резервисања укида се у корист рачуна 679 - Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи.

6. Класа 5 - Расходи

Члан 42.

(1) На рачунима групе 50 - Набавна вриједност продате робе, исказује се набавка робе, набавна вриједност продате робе и набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје. Начин књижења на рачунима ове групе зависи од тога да ли се евиденција о почетном стању, набавци и продаји робе води на рачунима групе 13 - Залихе робе, у оквиру финансијског књиговодства, или на рачуну 911 - Роба, у оквиру обрачуна трошкова и учинака.

(2) Ако се евиденција о почетном стању, набавци и продаји робе води на рачуну 13 - Залихе робе у финансијском књиговодству, набавна вриједност продате робе књижи се на терет рачуна 501 - Набавна вриједност продате робе, у корист рачуна групе 13 - Залихе робе, без употребе рачуна 500 - Набавка робе.

(3) Ако се евиденција о почетном стању, набавци и продаји робе води на рачуну 911 - Роба, у књиговодству за обрачун трошкова и учинака, набавна вриједност продате робе књижи се на терет рачуна 501 - Набавна вриједност продате робе у корист рачуна 500 - Набавка робе.

(4) На рачуну 500 - Набавка робе, исказује се набавка робе у корист рачуна групе 43 - Обавезе из пословања, када се подаци о стању, набавци и продаји робе воде на рачуну 911 - Роба, у оквиру обрачуна трошкова и учинака. Уколико се роба води на рачуну 911 - Роба, по извјештају књиговодства за обрачун трошкова и учинака, вишкови робе књиже се на терет рачуна 500 - Набавка робе, у корист рачуна 676 - Вишкови, а отпис и мањкови робе књиже се на терет рачуна 576 - Мањкови и 579 - Расходовања на залихама материјала и робе, губици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали расходи, у корист рачуна 500 - Набавка робе. На крају обрачунског периода врши се књижење у корист рачуна 500 - Набавка робе на терет рачуна 501 - Набавна вриједност продате робе, за износ набавне вриједности продате робе, те на терет или у корист рачуна групе 13 - Залихе робе, за промјену вриједности залиха робе на крају обрачунског периода.

(5) На рачуну 501 - Набавна вриједност продате робе, када се евиденција о стању, набавци и продаји робе води на рачуну 911 - Роба, у оквиру обрачуна трошкова и учинака, исказује се набавна вриједност продате робе утврђена на начин објашњен у претходном ставу. Када се евидентира набавка и продаја робе у оквиру групе рачуна 13 - Залихе робе, на рачуну 501 исказује се набавна вриједност продате робе у корист групе рачуна 13 - Залихе робе.

(6) На рачуну 502 - Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје, исказује се набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје, на терет овог рачуна, у корист одговарајућег рачуна групе 14 - Стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља.

Члан 43.

(1) На рачунима групе 51 - Трошкови материјала, исказују се набавка и трошкови материјала за израду, трошкови осталог материјала и трошкови горива и енергије.

(2) Начин књижења на рачунима групе из става 1. овог члана зависи од тога да ли се евиденција о стању, набавци

и трошковима материјала води на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у оквиру финансијског књиговодства или на рачуну 910 - Материјал, у оквиру обрачуна трошкова и учинака.

(3) Ако се евиденција о почетном стању, набавци и трошковима материјала води на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у финансијском књиговодству, трошкови материјала књиже се на терет рачуна 511 - Трошкови материјала за израду учинака, 512 - Трошкови осталог материјала, 513 - Трошкови горива и енергије и 575 - Губици по основу продаје материјала, у корист рачуна групе 10 - Залихе материјала, без употребе рачуна 510 - Набавка материјала.

(4) Ако се евиденција о почетном стању, набавци и трошковима материјала води на рачуну 910 - Материјал, у обрачуна трошкова и учинака, трошкови материјала књиже се на терет рачуна 511 - Трошкови материјала за израду учинака, 512 - Трошкови осталог материјала, 513 - Трошкови горива и енергије и 575 - Губици по основу продаје материјала, у корист рачуна 510 - Набавка материјала.

(5) На рачуну 510 - Набавка материјала, исказује се набавка материјала у корист рачуна групе 43 - Обавезе из пословања, када се подаци о стању, набавци и трошковима материјала воде на рачуну 910 - Материјал, у оквиру обрачуна трошкова и учинака. Уколико се материјал води на рачуну 910 - Материјал, по извјештају књиговодства обрачуна трошкова и учинака, вишкови материјала се књиже на терет рачуна 510 - Набавка материјала, у корист рачуна 676 - Вишкови, а отпис и мањак материјала на терет рачуна 576 - Мањкови и 579 - Расходовања на залихама материјала и робе, губици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали расходи, у корист рачуна 510 - Набавка материјала. На крају обрачунског периода врши се књижење у корист рачуна 510 - Набавка материјала, а на терет рачуна 511 - Трошкови материјала за израду учинака, 512 - Трошкови осталог материјала, 513 - Трошкови горива и енергије и 575 - Губици по основу продаје материјала за износ трошкова материјала, те на терет или у корист рачуна групе 10 - Залихе материјала, за промјену вриједности залиха материјала на крају обрачунског периода.

(6) На рачуну 511 - Трошкови материјала за израду учинака, исказују се трошкови материјала за израду учинака у корист рачуна 510 - Набавка материјала, уколико се подаци о стању, набавци и трошковима материјала воде на рачуну 910 - Материјал, у оквиру обрачуна трошкова и учинака.

(7) Ако се подаци о почетном стању, набавци и трошковима материјала воде на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у финансијском књиговодству, трошкови материјала за израду књиже се на терет рачуна 511 - Трошкови материјала за израду учинака, у корист рачуна групе 10 - Залихе материјала.

(8) На рачуну 512 - Трошкови осталог материјала, исказују се трошкови осталог материјала у корист рачуна 510 - Набавка материјала, уколико се подаци о стању, набавци и трошковима материјала воде на рачуну 910 - Материјал, у оквиру обрачуна трошкова и учинака. Ако се подаци о стању, набавци и трошковима материјала воде на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у финансијском књиговодству, трошкови осталог материјала књиже се на терет рачуна 512 - Трошкови осталог материјала, у корист рачуна групе 10 - Залихе материјала.

(9) На рачуну 513 - Трошкови горива и енергије, исказују се трошкови горива и енергије који се складиште у корист рачуна 510 - Набавка материјала, уколико се подаци о стању, набавци и трошковима горива и енергије воде на рачуну 910 - Материјал, у оквиру обрачуна трошкова и учинака. Ако се подаци о стању, набавци и трошковима горива и енергије који се складиште воде на рачунима групе 10 - Залихе материјала, у финансијском књиговодству, трошкови горива и енергије књиже се на терет рачуна 513 - Трошкови горива и енергије у корист рачуна групе 10.

(10) Трошкови горива и енергије који се не складиште књиже се на терет рачуна 513 - Трошкови горива и енергије у корист рачуна групе 43 - Обавезе из пословања.

Члан 44.

(1) На рачунима групе 52 - Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања, књиже се трошкови по основу обрачунатих плата, накнада плата и других примања запослених, као и трошкови по основу обрачунатих накнада именованим лицима за чланство у одборима, комисијама и сл.

(2) На рачуну 520 - Трошкови бруто плата, исказују се трошкови обрачунатих бруто плата, у корист одговарајућих рачуна групе 45 - Обавезе за плате и накнаде плата.

(3) На рачуну 521 - Трошкови бруто накнада плата, исказују се обрачунате, бруто накнаде плата (за годишњи одмор, рад у дане државних празника, боловање на терет послодавца и др.), у корист одговарајућих рачуна групе 45 - Обавезе за плате и накнаде плата.

(4) На рачуну 522 - Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, исказују се укупни трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, у корист рачуна: 464 - Обавезе према члановима управног, надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија, 485 - Обавезе за порез на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија и 486 - Обавезе за доприносе на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија.

(5) На рачуну 523 - Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл., исказују се укупни трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију, других одбора и комисија, у корист рачуна: 464 - Обавезе према члановима управног, надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија, 485 - Обавезе за порез на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија и 486 - Обавезе за доприносе на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија.

(6) На рачуну 524 - Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду, исказују се укупни трошкови бруто обрачунатих отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду.

(7) На рачуну 525 - Трошкови запослених на службеном путу, исказују се трошкови настали на службеном путу, као што су: дневнице, накнада за коришћење сопственог возила, трошкови превоза, трошкови смјештаја, трошкови исхране на службеном путу и сл.

(8) На рачуну 529 - Трошкови бруто осталих личних примања, исказују се укупни трошкови осталих личних примања и накнада, као што су накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка с посла, трошкови топлог obroка, регрес и остале накнаде трошкова запосленима које нису обухваћене на другим рачунима.

Члан 45.

(1) На рачунима групе 53 - Трошкови производних услуга, исказују се производне услуге на изради учинака, транспортне услуге, услуге одржавања, закупнине, трошкови сајмова, рекламе и пропаганде, трошкови истраживања и остале производне услуге. На овим рачунима обухватају се и бруто износи накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа које имају карактер производних услуга.

(2) На рачуну 530 - Трошкови услуга на изради учинака, исказују се услуге на изради учинака који су саставни дио процеса производње тих учинака.

(3) На рачуну 531 - Трошкови транспортних услуга, исказују се транспортне услуге извршене од стране других правних лица и предузетника.

(4) На рачуну 532 - Трошкови услуга одржавања, исказују се трошкови одржавања сталних средстава.

(5) На рачуну 533 - Трошкови закупа, исказују се закупнине обрачунате по основу оперативног (текућег) закупа туђих сталних средстава (опреме, пословног, складишног и

другог простора), који задовољавају критеријуме за изузеће од примјене МСФИ 16.

(6) На рачуну 534 - Трошкови сајмова, исказују се трошкови који настају у вези са излагањем на сајмовима и другим изложбама производа, робе и услуга у земљи и иностранству.

(7) На рачуну 535 - Трошкови рекламе и пропаганде, исказују се услуге по основу извршене рекламе и пропаганде, као и трошкови по основу рекламног и пропагандног материјала.

(8) На рачуну 536 - Трошкови истраживања, исказују се трошкови истраживања.

(9) На рачуну 537 - Трошкови развоја који се не капитализују, исказују се трошкови развоја који не испуњавају услове да буду капитализовани у складу са МРС 38.

(10) На рачуну 539 - Трошкови осталих услуга, исказују се остале производне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које нису исказане на посебним рачунима у оквиру групе рачуна 53.

Члан 46.

(1) На рачунима групе 54 - Трошкови амортизације и резервисања, исказују се трошкови амортизације сталних средстава која се амортизују и трошкови резервисања, у складу са рачуноводственом политиком правног лица и предузетника.

(2) На рачуну 540 - Трошкови амортизације, исказују се трошкови амортизације нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, инвестиционих некретнина, имовине узете у закуп и биолошких средстава, а који су обрачунати према релевантним МРС/МСФИ и рачуноводственој политици правног лица и предузетника, у корист одговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности предметних средстава класе 0. Надаље, на овом рачуну исказује се и амортизација осталих дугорочних средстава по основу уговора са купцима, у складу са МСФИ 15. Средства која су призната у складу са МСФИ 15 (исказана на рачунима 070 и 071) амортизују се на линеарној основи, а према динамици преноса на купца оних добара или услуга на које се средства односе. Средства се могу односити на добра или услуге који ће се пренијети у оквиру одређеног очекиваног уговора.

(3) На рачуну 541 - Трошкови резервисања, исказују се резервисања за трошкове у гарантном року, за задржане кауције и депозите и за обнављање природних богатстава, за реструктурисање правног лица, за исплату накнада и других бенефиција запосленима и остала резервисања у корист одговарајућих рачуна групе 40 - Одложене пореске обавезе, дугорочна резервисања и разграничења или рачуна 496 - Краткорочна резервисања.

Члан 47.

(1) На рачунима групе 55 - Нематеријални трошкови, исказују се трошкови непроизводних услуга, репрезентације, премија осигурања, трошкови платног промета, чланарина, пореза, доприноса и остали нематеријални трошкови. На овим рачунима обухватају се и бруто износи накнада по уговорима са физичким лицима ван радног односа које имају карактер нематеријалних трошкова.

(2) На рачуну 550 - Трошкови осталих услуга, исказују се остале услуге, као што су здравствене, адвокатске, нотарске, рачуноводствене, ревизијске, услуге чишћења и друге непроизводне услуге, у корист одговарајућег рачуна обавеза из пословања 431 - Добављачи - повезана лица, 432 - Добављачи из Републике Српске, 433 - Добављачи из Федерације БиХ, 434 - Добављачи из Брчко Дистрикта БиХ, 435 - Добављачи из иностранства или 465 - Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима.

(3) На рачуну 551 - Трошкови репрезентације, исказују се издаци за репрезентацију, укључујући и вриједност сопствених производа, робе и услуга датих за репрезентацију.

(4) На рачуну 552 - Трошкови премија осигурања, исказују се трошкови премија осигурања, осим премија по основу животног осигурања.

(5) На рачуну 553 - Трошкови платног промета, исказују се услуге платног промета и друге банкарске услуге које се плаћају за обављени платни промет и извршене друге банкарске услуге.

(6) На рачуну 554 - Трошкови чланарина, исказују се чланарине пословним и другим удружењима, коморама и задружним савезима, у корист рачуна 469 - Остале обавезе.

(7) На рачуну 555 - Трошкови пореза, исказују се трошкови пореза који се надокнађују на терет трошкова правног лица и предузетника, у корист рачуна 482 - Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова.

(8) На рачуну 556 - Трошкови доприноса, исказују се доприноси који терете трошкове правног лица и предузетника, у корист рачуна 483 - Обавезе за доприносе који терете трошкове.

(9) На рачуну 559 - Остали нематеријални трошкови, исказују се остали трошкови за које није прописан посебан рачун у оквиру рачуна групе 55.

Члан 48.

(1) На рачунима групе 56 - Финансијски расходи, исказују се расходи по основу камата, каса сконта, негативних курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи.

(2) На рачуну 560 - Расходи камата од повезаних лица, исказују се расходи камата по кредитима, по обавезама из дужничко-повјерилачких односа, затезне и друге камате, као и расходи камата по лизингу код примаоца лизинга, из односа са повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе.

(3) На рачуну 561 - Расходи камата од неповезаних лица, исказују се расходи камата по кредитима, по обавезама из дужничко-повјерилачких односа, затезне и друге камате, као и расходи камата по лизингу код примаоца лизинга, из односа са осталим неповезаним странама.

(4) На рачуну 562 - Негативне курсне разлике, исказују се негативне курсне разлике настале у обрачунском периоду.

(5) На рачуну 563 - Расходи по основу ефеката валутне клаузуле, исказују се негативни ефекти проистекли из заштите потраживања, пласмана и обавеза, путем валутне клаузуле.

(6) На рачуну 569 - Остали финансијски расходи, исказују се други финансијски расходи за које није прописан посебан рачун у оквиру рачуна групе 56.

Члан 49.

(1) На рачунима групе 57 - Остали расходи и губици, исказују се губици по основу отуђења некретнина, постројења и опреме, нематеријалних средстава, инвестиционих некретнина, биолошких средстава, сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, губици по основу финансијских средстава и улагања у повезана лица, те губици од продаје материјала, мањкови, губици од дериватних финансијских инструмената, расходи по основу директног отписа потраживања и остали непоменути расходи.

(2) На рачуну 570 - Губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, исказује се неотписана вриједност и додатни трошкови продатих, расходованих и/или отписаних нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме који нису покривени приходом од продаје, на терет овог рачуна, рачуна исправке вриједности у оквиру групе рачуна 01 - Нематеријална средства и 02 - Некретнине, постројења и опрема, рачуна потраживања за извршену продају и сл., у корист одговарајућег рачуна на којем се воде нематеријална средства, некретнине, постројења и опрема.

(3) На рачуну 571 - Губици по основу отуђења инвестиционих некретнина, исказује се садашња вриједност продатих инвестиционих некретнина, умањена за износ продајне

вриједности, односно садашња вриједност расходованих и/или отписаних инвестиционих некретнина, у корист рачуна групе 03 - Инвестиционе некретнине.

(4) На рачуну 572 - Губици по основу отуђења биолошких средстава, исказују се неотписана вриједност и додатни трошкови продатих, расходованих и/или отписаних биолошких средстава који нису покривени приходом од продаје, на терет овог рачуна, рачуна исправке вриједности у оквиру групе рачуна 05 - Биолошка средства и рачуна потраживања за извршену продају, у корист одговарајућег рачуна на којем се воде биолошка средства.

(5) На рачуну 573 - Губици по основу отуђења сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, исказује се садашња вриједност сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, умањена за њихову продајну вриједност, у корист рачуна групе 14 - Стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити рачун 573, раздвајајући губитке од сталних средстава намијењених продаји и губитке од средстава пословања које се обуставља.

(6) На рачуну 574 - Губици од отуђења финансијских средстава и улагања у повезана лица, исказују се губици по основу продаје финансијских средстава по амортизованом вриједности, финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха, улагања у капитал зависних субјеката, улагања у капитал придружених субјеката и улагања у капитал заједничких подухвата, а што представља разлику између књиговодствене вриједности ових средстава, исказане на рачунима група 06 - Дугорочни финансијски пласмани и 23 - Краткорочни финансијски пласмани, и постигнуте продајне цијене.

(7) На рачуну 575 - Губици по основу продаје материјала, исказује се разлика између књиговодствене и продајне вриједности продатог материјала, уз одобрење одговарајућег рачуна групе 10 - Залихе материјала, односно рачуна 510 уколико се евиденција о почетном стању, набавци и трошењу материјала води на рачунима у оквиру Класе 9 - Обрачун трошкова и учинака.

(8) На рачуну 576 - Мањкови, исказују се сви мањкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа, у корист рачуна средстава на којим је мањак утврђен. Мањкови залиха учинака евидентирају се у корист рачуна 630.

(9) На рачуну 577 - Губици од дериватних финансијских инструмената, исказују се губици по основу промјене фер вриједности инструмената заштите фер вриједности и осталих дериватних финансијских инструмената који не представљају инструменте заштите, те губици по основу трговања дериватима.

Смањење фер вриједности дериватних финансијских инструмената књижи се у корист рачуна 214 - Дериватна финансијска средства или у корист рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе, а на терет рачуна 577 - Губици од дериватних финансијских инструмената. Књижење смањења фер вриједности дериватних финансијских инструмената у корист рачуна 214 - Дериватна финансијска средства може се спроводити под условом да се тим књижењем (посматрано на нивоу појединачног уговора) овај рачун не доведе у потражно стање. Уколико је смањење фер вриједности дериватног финансијског инструмента (посматрано на нивоу појединачног уговора) веће од претходног стања на рачуну 214 - Дериватна финансијска средства, у корист овог рачуна може се на име смањења фер вриједности књижити износ у висини стања на рачуну 214 - Дериватна финансијска средства, а разлика изнад тог износа у корист рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе.

(10) На рачуну 578 - Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца, исказују се расходи по основу директног отписа потраживања од конкретног купца, у корист рачуна потраживања у складу са рачуноводственом политиком правног лица или предузетника.

(11) На рачуну 579 - Расходовања на залихама материјала и робе, губици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали расходи, исказују се расходи по основу кала, растура, квара и лома залиха, губици настали престанком признавања средстава узетих у закуп, као и остали расходи који нису посебно обухваћени групом рачуна 57.

Члан 50.

(1) На рачунима групе 58 - Расходи/губици од усклађивања вриједности средстава, исказују се негативни ефекти вриједносних усклађивања нематеријалних средстава, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и биолошких средстава, дугорочних и краткорочних финансијских средстава, залиха, као и осталих средстава, у складу са МРС 36, МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ и усвојеном рачуноводственом политиком, према називима рачуна ове групе.

(2) На рачуну 580 - Обезвређење нематеријалних средстава, исказује се обезвређење нематеријалних средстава у корист рачуна 019 - Исправка вриједности нематеријалних средстава.

(3) На рачуну 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме, исказује се обезвређење некретнина, постројења и опреме који се воде по набавној вриједности, у корист рачуна 029 - Исправка вриједности некретнина, постројења и опреме, као и губици од промјене ревалоризоване вриједности некретнина, постројења и опреме за које нема постојећих ревалоризационих резерви, у корист рачуна 029 - Исправка вриједности некретнина, постројења и опреме, а за које нема постојећих ревалоризационих резерви.

(4) На рачуну 582 - Обезвређење инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности, исказује се износ обезвређења инвестиционих некретнина које се амортизују, у корист рачуна 039 - Исправка вриједности инвестиционих некретнина.

(5) На рачуну 583 - Обезвређење биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности, исказује се обезвређење биолошких средстава која се амортизују, у корист рачуна 059 - Исправка вриједности биолошких средстава.

(6) На рачуну 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава, исказују се кредитни губици (обезвређење) од дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности, кредитни губици (обезвређење) од дугорочних финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, губици од престанка признавања дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности (услед модификације), губици од модификација дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности које нису резултирале престанком признавања, те губици од рекласификација дугорочних финансијских средстава између пословних модела, а све у складу са МСФИ 9.

(7) На рачуну 585 - Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе, у корист исправке вриједности залиха материјала и робе, исказује се разлика између ниже нето продајне вриједности и више набавне вриједности тих залиха, у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(8) На рачуну 586 - Губици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца), исказују се кредитни губици (обезвређење) од краткорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности (искључујући потраживања од купаца) и смањење вриједности финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успеха, у складу са МСФИ 9.

(9) На рачуну 587 - Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца, исказују се кредитни губици (обезвређење) од потраживања од купаца, у складу са МСФИ 9, у корист рачуна 209 - Исправка вриједности потраживања од купаца.

(10) На рачуну 588 - Губици од усклађивања вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, исказују се губици настали

при усклађивању вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља прије њихове продаје, у складу са МСФИ 5.

(11) На рачуну 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава, исказују се губици од усклађивања вриједности / обезвређење осталих средстава која нису обухваћена другим рачунима групе 58, укључујући и кумулативне негативне ефекте вредновања финансијских средстава, која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат, који се преносе у биланс успеха услед отуђења ових средстава.

Члан 51.

(1) На рачунима групе 59 - Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и пренос расхода, исказују се расходи по основу промјене рачуноводствених политика, расходи по основу исправке грешака из ранијих година и пренос расхода.

(2) На рачуну 590 - Расходи по основу промјене рачуноводствених политика, исказују се ефекти промјена рачуноводствених политика, искључиво уколико је тако прописано одређеним МСФИ или уколико је неизводљиво утврдити ефекте на почетно стање упоредног извјештајног периода, у складу са МРС 8.

(3) На рачуну 591 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година, исказују се расходи по основу исправљања утврђених грешака из ранијих година које нису материјално значајне, те материјално значајни ефекти исправљања грешака из ранијих година, искључиво уколико је неизводљиво утврдити ефекте на почетно стање упоредног извјештајног периода, у складу са МРС 8.

(4) На рачуну 599 - Пренос расхода, исказује се пренос расхода са рачуна група 50 до 59, у корист овог рачуна, на терет рачуна 711 - Укупни расходи.

7. Класа 6 - Приходи

Члан 52.

(1) На рачунима групе 60 - Приходи од продаје робе, исказују се приходи од продаје робе и приходи од продаје сталних средстава намијењених продаји на домаћем и иностраном тржишту, према називима рачуна ове групе. Ови приходи се признају и вреднују у складу са МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) Правна лица и предузетници су дужни да на аналитичким рачунима у оквиру сваког синтетичког рачуна групе из става 1. овог члана обезбиједи податке о приходима који се признају у моменту трансакције и разграниченим приходима који се признају током времена.

(3) На рачуну 600 - Приходи од продаје робе повезаним лицима, исказују се приходи од продаје робе повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе.

(4) На рачуну 601 - Приходи од продаје робе у Републици Српској, исказују се приходи од продаје робе физичким лицима и купцима који имају сједиште у Републици Српској, осим повезаним лицима.

(5) На рачуну 602 - Приходи од продаје робе у Федерацији БиХ, исказују се приходи од продаје робе физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Федерације БиХ, купцима који имају сједиште у Федерацији БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(6) На рачуну 603 - Приходи од продаје робе у Брчко Дистрикту БиХ, исказују се приходи од продаје робе физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Брчко Дистрикта БиХ, купцима који имају сједиште у Брчко Дистрикту БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(7) На рачуну 604 - Приходи од продаје робе на иностраном тржишту, исказују се приходи од продаје робе на иностраном тржишту, осим повезаним лицима.

(8) На рачуну 605 - Одобрени попусти и рабати, исказују се сви попусти и рабати одобрени купцима по основу продаје робе, било да је ријеч о готовинским попустима и рабатима или периодичним попустима и рабатима у складу са уговорима са купцима. Попуст и рабати се књиже на терет овог конта, који је умањујућа ставка прихода.

Члан 53.

(1) На рачунима групе 61 - Приходи од продаје производа, исказују се приходи од продаје производа на домаћем и иностраном тржишту, према називима рачуна ове групе. Ови приходи признају се и вреднују у складу са МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) Правна лица и предузетници су дужни да на аналитичким рачунима у оквиру сваког синтетичког рачуна групе из става 1. овог члана обезбиједи податке о приходима који се признају у моменту трансакције и разграниченим приходима који се признају током времена.

(3) На рачуну 610 - Приходи од продаје производа повезаним лицима, исказују се приходи од продаје производа повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе.

(4) На рачуну 611 - Приходи од продаје производа у Републици Српској, исказују се приходи од продаје производа физичким лицима и купцима који имају сједиште у Републици Српској, осим повезаним лицима.

(5) На рачуну 612 - Приходи од продаје производа у Федерацији БиХ, исказују се приходи од продаје производа физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Федерације БиХ, купцима који имају сједиште у Федерацији БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(6) На рачуну 613 - Приходи од продаје производа у Брчко Дистрикту БиХ, исказују се приходи од продаје производа физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Брчко Дистрикта БиХ, купцима који имају сједиште у Брчко Дистрикту БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(7) На рачуну 614 - Приходи од продаје производа на иностраном тржишту, исказују се приходи од продаје готових производа на иностраном тржишту, осим повезаним лицима.

(8) На рачуну 615 - Одобрени попусти и рабати, исказују се сви попусти и рабати одобрени купцима по основу продаје производа, било да је ријеч о готовинским попустима и рабатима или периодичним попустима и рабатима у складу са уговорима са купцима. Попуст и рабати се књиже на терет овог конта, који је умањујућа ставка прихода.

Члан 54.

(1) На рачунима групе 62 - Приходи од пружених услуга, исказују се приходи од пружених услуга на домаћем и иностраном тржишту, према називима рачуна ове групе. Ови приходи признају се и вреднују у складу са МСФИ 15 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) Правна лица и предузетници су дужни да на аналитичким рачунима у оквиру сваког синтетичког рачуна групе из става 1. овог члана обезбиједи податке о приходима који се признају у моменту трансакције и разграниченим приходима који се признају током времена.

(3) На рачуну 620 - Приходи од пружених услуга повезаним лицима, исказују се приходи од пружених услуга повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе.

(4) На рачуну 621 - Приходи од пружених услуга у Републици Српској, исказују се приходи од пружених услуга физичким лицима и купцима који имају сједиште у Републици Српској, осим повезаним лицима.

(5) На рачуну 622 - Приходи од пружених услуга у Федерацији БиХ, исказују се приходи од пружених услуга

физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Федерације БиХ, купцима који имају сједиште у Федерацији БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(6) На рачуну 623 - Приходи од пружених услуга у Брчко Дистрикту БиХ, исказују се приходи од пружених услуга физичким лицима, који су остварени у пословним јединицама на територији Брчко Дистрикта БиХ, купцима који имају сједиште у Брчко Дистрикту БиХ и њиховим пословним јединицама које се налазе на територији Републике Српске, осим повезаним лицима.

(7) На рачуну 624 - Приходи од пружених услуга на иностраном тржишту, исказују се приходи од пружених услуга на иностраном тржишту, осим повезаним лицима.

(8) На рачуну 625 - Одобрени попусти и рабати, исказују се сви попусти и рабати одобрени купцима по основу пружених услуга, било да је ријеч о готовинским попустима и рабатима или периодичним попустима и рабатима у складу са уговорима са купцима. Попуст и рабати се књиже на терет овог конта, који је умањујућа ставка прихода.

Члан 55.

(1) На рачунима групе 63 - Промјена вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, исказује се повећање или смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, на крају обрачуноског периода у односу на почетак периода.

(2) На рачуну 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, исказује се повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга на крају обрачуноског периода у односу на почетак периода, на терет рачуна 110 - Недовршена производња, 111 - Полупроизводи, 112 - Недовршене услуге и 120 - Готови производи.

(3) На рачуну 631 - Смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, исказује се смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга на крају обрачуноског периода у односу на почетак периода, у корист рачуна 110 - Недовршена производња, 111 - Полупроизводи, 112 - Недовршене услуге и 120 - Готови производи.

Члан 56.

(1) На групи рачуна 64 - Промјена фер вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују, исказује се промјена (повећање или смањење) фер вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава, у складу са МРС 40, МРС 41 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(2) На рачуну 640 - Повећање фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују, исказује се повећање вриједности ових некретнина, на терет рачуна 039 - Исправка вриједности инвестиционих некретнина.

(3) На рачуну 641 - Повећање фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују, исказује се повећање вриједности биолошких средстава, на терет рачуна 059 - Исправка вриједности биолошких средстава.

(4) На рачуну 642 - Смањење фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују, исказује се смањење вриједности ових средстава, у корист рачуна 039 - Исправка вриједности инвестиционих некретнина.

(5) На рачуну 643 - Смањење фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују, исказује се смањење вриједности ових средстава, у корист рачуна 059 - Исправка вриједности биолошких средстава.

Члан 57.

(1) На рачунима групе 65 - Остали пословни приходи, исказују се приходи по основу потраживања од државних органа и организација по основу премија, субвенција, дота-

ција, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина, приходи од закупнина, приходи од донација, приходи од чланарина, приходи од тантијема и лиценцих права, приходи из намјенских извора финансирања и пословних приходи по другим основама. Ови приходи се вреднују према МРС 20, МРС 15 и другим релевантним МРС и усвојеном рачуноводственом политиком.

(2) На рачуну 650 - Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, подстицаја и слично, исказују се ови приходи на терет рачуна 223 - Потраживања од државних органа и организација или 241 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - домаћа валута.

(3) На рачуну 651 - Приходи од закупнине, исказују се обрачунати приходи од закупнина, а код правних лица и предузетника којима је приход од закупнина значајан у односу на укупне приходе, приход од закупа се исказује у оквиру групе рачуна 62 - Приходи од пружених услуга.

(4) На рачуну 652 - Приходи од донација, исказује се вриједност укинutih одложених прихода са рачуна 493 - Разграничени приходи по основу примљених донација, у складу са МРС 20 и осталим релевантним МРС/МСФИ.

(5) На рачуну 653 - Приходи од чланарина, исказују се приходи од чланарина пословних и других удружења.

(6) На рачуну 654 - Приходи од тантијема и лиценцих права, исказују се приходи од накнада по основу омогућавања другим коришћења патента, жогова, ауторских и осталих права.

(7) На рачуну 655 - Приходи из намјенских извора финансирања, исказују се приходи који потичу од намјенских извора финансирања.

(8) На рачуну 656 - Приходи од дивиденди, исказују се приходи по основу дивиденде од акција и пословних удјела (раздвојених на дивиденде од зависних друштва, од придружених друштва и од заједничких подухвата), као и од финансијских средстава кроз остали укупни резултат и од финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха.

(9) На рачуну 657 - Приходи од активирања или потрошње робе, готових производа или услуга, исказују се приходи по основу употребе робе, производа и услуга за нематеријална средства, за стална средства, за материјал, за пренос обртног у основно стадо и за услуге сопственог транспорта извршеног приликом набавке материјала и робе, као и за репрезентацију.

(10) На рачуну 659 - Остали приходи по другим основама, исказују се остали пословни приходи за које није предвиђен посебан рачун у оквиру рачуна групе 65.

Члан 58.

(1) На рачунима групе 66 - Финансијски приходи, исказују се приходи по основу камата, каса сконта, позитивних курсних разлика, позитивни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски приходи.

(2) На рачуну 660 - Приходи од камата од повезаних лица, исказују се приходи камата по кредитима, по потраживањима из дужничко-повјерљачких односа, затезне и друге камате, као и приходи камата по лизингу код даваоца лизинга, из односа са повезаним лицима која припадају групи којој и само правно лице припада, било као матично друштво или као члан групе.

(3) На рачуну 661 - Приходи од камата од неповезаних лица, исказују се приходи камата по кредитима, по потраживањима из дужничко-повјерљачких односа, затезне и друге камате, као и приходи камата по лизингу код даваоца лизинга, из односа са осталим, неповезаним лицима.

(4) На рачуну 662 - Позитивне курсне разлике, исказују се позитивне курсне разлике по основу потраживања и обавеза у обрачунском периоду.

(5) На рачуну 663 - Приходи од ефеката валутне клаузуле, исказују се позитивни ефекти проистекли из заштите потраживања, пласмана и обавеза валутном клаузулом.

(6) На рачуну 669 - Остали финансијски приходи, исказују се остали финансијски приходи за које није прописан посебан рачун у оквиру рачуна групе 66.

Члан 59.

(1) На рачунима групе 67 - Остали приходи и добици, исказују се добици по основу продаје некретнина, постројења и опреме, нематеријалних средстава, инвестиционих некретнина, биолошких средстава, сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, добици по основу финансијских средстава и улагања у повезана лица, те добици од продаје материјала, вишкови, добици од дериватних финансијских инструмената, наплаћена раније отписана потраживања, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања резервисања и остали непоменути приходи.

(2) На рачуну 670 - Добити по основу продаје нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, исказују се добици од продаје ових средстава у износу за који продајна цијена премашује неотписани износ средстава и трошкове продаје.

(3) На рачуну 671 - Добити по основу продаје инвестиционих некретнина, исказују се добици од продаје инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности у износу за који продајна цијена премашује неотписани износ средстава и трошкове продаје.

(4) На рачуну 672 - Добити по основу продаје биолошких средстава, исказују се добици од продаје биолошких средстава које се вреднују по набавној вриједности у износу за који продајна цијена премашује неотписани износ средстава и трошкове продаје.

(5) На рачуну 673 - Добити по основу продаје сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, исказују се добици настали при продаји сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља. Правна лица и предузетници су дужни аналитички разрадити рачун 673, раздвајајући добитке од сталних средстава намијењених продаји и добитке од средстава пословања које се обуставља.

(6) На рачуну 674 - Добити од продаје финансијских средстава и улагања у повезана лица, исказују се добици по основу продаје финансијских средстава по амортизованом вриједности, финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха, улагања у капитал зависних субјеката, улагања у капитал придружених субјеката и улагања у капитал заједничких подухвата, а што представља разлику између књиговодствене вриједности ових средстава, исказане на рачунима група 06 - Дугорочни финансијски пласмани и 23 - Краткорочни финансијски пласмани, и постигнуте продајне цијене.

(7) На рачуну 675 - Добити по основу продаје материјала, исказује се разлика у продајној цијени оствареној продајом материјала у односу на његову књиговодствену вриједност.

(8) На рачуну 676 - Вишкови, исказују се вишкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа. Вишкови залиха учинака евидентирају се на терет рачуна 631.

(9) На рачуну 677 - Добити од наплаћених раније отписаних потраживања, исказују се приходи по основу накнадне наплате раније отписаних потраживања.

(10) На рачуну 678 - Добити од дериватних финансијских инструмената, исказују се добици по основу промјене фер вриједности инструмената заштите фер вриједности и осталих дериватних финансијских инструмената који не представљају инструменте заштите, те добици по основу трговања дериватима. Повећање фер вриједности дериватних финансијских инструмената књижи се на терет рачуна 214 - Дериватна финансијска средства или на терет рачуна 428 - Дериватне финансијске обавезе, а у корист рачуна 678 - Добити од дериватних финансијских инструмената. Књижење повећања фер вриједности појединог дериватног инструмента задужењем рачуна 214 - Дериватна финансијска средства спроводи се под условом да у претходном периоду по истом инструменту није настала дериватна финансијска обавеза. У томе случају, утврђено повећање фер вриједности на датум извјештавања књижиће се на терет рачуна

428 - Дериватне финансијске обавезе, као смањење дериватне финансијске обавезе настале у претходном периоду, а тек евентуална разлика на терет рачуна 214 - Дериватна финансијска средства.

(11) На рачуну 679 - Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи, исказују се приходи по основу отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добици настали престанком признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи у оквиру рачуна групе 67.

Члан 60.

(1) На рачунима групе 68 - Приходи/добици од усклађивања вриједности средстава, исказују се позитивни ефекти вриједносних усклађивања нематеријалних средстава, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и биолошких средстава, дугорочних и краткорочних финансијских средстава, залиха, као и осталих средстава, у складу са МРС 36, МСФИ 9 и другим релевантним МРС/МСФИ и усвојеном рачуноводственом политиком.

(2) На рачуну 680 - Добици од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења нематеријалних средстава, исказује се дио повећања вриједности нематеријалних средстава до висине ранијих обезвређења ових средстава књижених на рачуну 580 - Обезвређење нематеријалних средстава.

(3) На рачуну 681 - Добици од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења некретнина, постројења и опреме, исказује се дио повећања вриједности некретнина, постројења и опреме до висине ранијег обезвређења исказаног на рачуну 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме.

(4) На рачуну 682 - Добици од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности, исказује се дио повећања вриједности инвестиционих некретнина до висине ранијег обезвређења исказаног на рачуну 582 - Обезвређење инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности.

(5) На рачуну 683 - Добици од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења биолошких средстава која се мјере по набавној вриједности, исказује се дио повећања вриједности биолошких средстава до висине ранијег обезвређења исказаног на рачуну 583 - Обезвређење биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности.

(6) На рачуну 684 - Добици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава, исказују се добици по основу смањења раније признатих кредитних губитака од дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности и дугорочних финансијских средстава по фер вриједности кроз остали укупни резултат, добици од престанка признавања дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности (усљед модификације), добици од модификација дугорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности које нису резултирале престанком признавања, те добици од рекласификација дугорочних финансијских средстава између пословних модела до висине раније исказаних губитака на рачуну 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава, у складу са МСФИ 9.

(7) На рачуну 685 - Добици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе, исказује се, на терет рачуна исправке вриједности, повећање нето продајне вриједности ових залиха на крају обрачунског периода, у складу са МРС 2, до висине њихове набавне вриједности.

(8) На рачуну 686 - Добици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца), исказују се добици по основу смањења раније признатих кредитних губитака од краткорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности и повећање вриједности финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха, у складу са МСФИ 9.

(9) На рачуну 687 - Добици од умањења раније признатих кредитних губитака усљед обезвређења потраживања од купаца, исказују се добици по основу смањења раније признатих кредитних губитака од потраживања од купаца, у складу са МСФИ 9.

(10) На рачуну 688 - Добици од усклађивања вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља, исказују се добици настали при усклађивању вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља прије њихове продаје, у складу са МСФИ 5.

(11) На рачуну 689 - Добици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава, исказују се добици настали при усклађивању вриједности осталих средстава која нису обухваћена другим рачунима групе 68, укључујући и кумулативне позитивне ефекте вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат, који се преносе у биланс успјеха усљед отуђења ових средстава.

Члан 61.

(1) На рачунима групе 69 - Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и пренос прихода, исказују се ефекти промјене рачуноводствених политика, исправке грешака из ранијих година и пренос прихода.

(2) На рачуну 690 - Приходи по основу промјене рачуноводствених политика, исказују се ефекти промјена рачуноводствених политика, искључиво уколико је тако прописано одређеним МСФИ или уколико је неизводљиво утврдити ефекте на почетно стање упоредног извјештајног периода, у складу са МРС 8.

(3) На рачуну 691 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година, исказују се приходи по основу исправљања накнадно утврђених грешака из ранијих година које нису материјално значајне, као и материјално значајни ефекти исправљања грешака из ранијих година, искључиво уколико је неизводљиво утврдити ефекте на почетно стање упоредног извјештајног периода, у складу са МРС 8.

(4) На рачуну 699 - Пренос прихода, исказује се пренос прихода са рачуна групе 60 до 69, на терет овог рачуна, у корист рачуна 710 - Укупни приходи.

8. Класа 7 - Отварање и закључак рачуна стања и успјеха

Члан 62.

(1) На рачунима групе 70 - Отварање главне књиге, исказују се почетна стања појединих позиција активне и пасиве на почетку сваке нове пословне године или у току године при отпочињању пословања новог правног лица и предузетника.

(2) На рачуну 700 - Рачун отварање главне књиге финансијског рачуноводства, исказују се стања почетних позиција активне и пасиве на почетку сваке нове пословне године или у току године приликом отпочињања пословања новог правног лица и предузетника. Отварање главне књиге врши се задужењем рачуна 700 у корист рачуна главне књиге са пасивним салдом, односно на терет рачуна главне књиге са активним почетним салдом, а у корист рачуна 700. Послије отварања свих рачуна главне књиге збир дуговне и потражне стране рачуна 700 једнак је збиру биланса стања на основу којег се врши отварање рачуна главне књиге.

Члан 63.

(1) На рачунима групе 71 - Закључак рачуна успјеха, исказује се закључак рачуна расхода и прихода.

(2) На рачуну 710 - Укупни приходи, исказује се закључак рачуна прихода, у корист овог рачуна, на терет рачуна 699 - Пренос прихода.

(3) На рачуну 711 - Укупни расходи, исказује се закључак рачуна расхода, на терет овог рачуна, у корист рачуна 599 - Пренос расхода.

(4) На рачуну 712 - Пренос укупног резултата, исказује се пренос добитка на крају обрачуног периода, задужењем овог рачуна, у корист рачуна 720 - Бруто добит или губитак, односно на терет рачуна 720 - Бруто добит или губитак, у корист овог рачуна, ако је остварен губитак.

Члан 64.

(1) На рачунима групе 72 - Обрачун добити или губитка, исказују се остварена добит или губитак на крају обрачуног периода, текући и одложени порез на добит, обрачунате мејудивиденде и други видови расподеле добити и пренос добити или губитка.

(2) На рачуну 720 - Бруто добит или губитак, исказује се остварена добит или губитак на крају обрачуног периода, у корист или на терет овог рачуна, а на терет или у корист рачуна 712 - Пренос укупног резултата.

(3) На рачуну 721 - Порез на добит, исказују се порески расходи текућег периода обрачунати у складу са пореским прописима, на терет овог рачуна, у корист рачуна 481 - Обавезе за порез на добит.

(4) На рачуну 722 - Ефекат смањења одложених пореских средстава, исказује се смањење одложених пореских средстава из претходних година (привремене пореске разлике које се могу одбити у будућим периодима, а које утичу на текући порез на добит), на терет овог рачуна, у корист рачуна 050 - Одложена пореска средства.

(5) На рачуну 723 - Ефекат повећања одложених пореских средстава, исказује се повећање одложених пореских средстава у текућој години (привремене пореске разлике које се могу одбити у будућим периодима, а које утичу на текући порез на добит), у корист овог рачуна, на терет рачуна 050 - Одложена пореска средства.

(6) На рачуну 724 - Ефекат повећања одложених пореских обавеза, исказује се повећање одложених пореских обавеза у текућој години (привремене разлике опорезиве у будућим периодима, а које утичу на текући порез на добит), на терет овог рачуна, у корист рачуна 407 - Одложене пореске обавезе.

(7) На рачуну 725 - Ефекат смањења одложених пореских обавеза, исказује се смањење одложених пореских обавеза из претходних година (привремене разлике опорезиве у будућим периодима, а које утичу на текући порез на добит), у корист овог рачуна, на терет рачуна 407 - Одложене пореске обавезе.

(8) На рачуну 726 - Обрачунате мејудивиденде и други видови расподеле добити у току периода, исказују се дивиденде, учешћа у добити и нето приход од самосталне дјелатности, обрачунати у току године. Ако се износ извршених исплата не може покрити из остварене добити, непокривени износ се на крају обрачуног периода преноси на терет одговарајућег рачуна групе 22 - Друга краткорочна потраживања.

(9) На рачуну 727 - Пренос добити или губитка, исказује се остварена добит или губитак на крају обрачуног периода задужењем или одобрењем овог рачуна, у корист или на терет рачуна: 720 - Бруто добит или губитак, 721 - Порез на добит, 722 - Ефекат смањења одложених пореских средстава, 723 - Ефекат повећања одложених пореских средстава, 724 - Ефекат повећања одложених пореских обавеза, 725 - Ефекат смањења одложених пореских обавеза и 726 - Обрачунате мејудивиденде и други видови расподеле добити у току периода. Остварена добит која није распоређена на крају обрачуног периода преноси се на терет овог рачуна, у корист рачуна 341 - Нераспоређена добит текуће године или 344 - Нето приход од самосталне дјелатности. Остварени губитак на крају обрачуног периода преноси се на терет рачуна 351 - Губитак текуће године, у корист рачуна 727.

(10) У правном лицу са статусом друштва лица остварена добит се у наредној години приписује основном капиталу ако је тако утврђено уговором о оснивању, односно исказује се као обавеза за исплату према власницима, а за износ губитка умањује се основни капитал друштва.

Члан 65.

(1) На рачунима групе 73 - Закључак рачуна стања, на датум извјештавања, исказује се закључак рачуна активе и пасиве биланса стања.

(2) На рачуну 730 - Изравнање рачуна стања, исказује се закључак рачуна главне књиге, на терет овог рачуна, у корист рачуна активе, односно одобрењем овог рачуна на терет рачуна пасиве.

(3) Књижење на овом рачуну врши се по појединим позицијама биланса стања. По извршеном закључку свих рачуна главне књиге, на овом рачуну збир дуговне и потражне стране је једнак.

Члан 66.

Рачуни класе 7 - Отварање и закључак рачуна стања и успјеха се на одговарајући начин користе код закључка рачуна расхода и прихода, односно утврђивања резултата пословања непрофитних лица на крају обрачуног периода.

9. Класа 8 - Ванбилансна евиденција

Члан 67.

На рачунима групе 88 - Ванбилансна актива, исказују се средства узета у закуп, која задовољавају критеријуме за изузеће из МСФИ 16, преузети производи и роба за заједничко пословање, комисиона роба, роба у консигнацији, материјал примљен на обраду и дораду, као и остала средства која нису у власништву правног лица и предузетника.

Члан 68.

На рачунима групе 89 - Ванбилансна пасива, исказују се обавезе по основу средстава исказаних на рачунима групе 88.

10. Класа 9 - Обрачун трошкова и учинака

Члан 69.

(1) Производна правна лица и предузетници су обавезни да воде класу 9 - Обрачун трошкова и учинака, на основним рачунима: 900 - Рачун за преузимање залиха и 902 - Рачун за преузимање трошкова, рачунима групе 95 - Носиоци трошкова и 96 - Готови производи, те основним рачунима: 980 - Трошкови продатих производа и услуга, 982 - Трошкови периода и 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака.

(2) Остале рачуне предвиђене у класи 9 производна правна лица и предузетници могу да воде у складу са својим потребама и начином обрачуна трошкова и учинака.

(3) Трговинска правна лица и предузетници нису обавезни да воде евиденцију у оквиру рачуна класе 9.

Члан 70.

(1) На рачунима групе 90 - Рачуни односа са финансијским књиговодством, исказује се преузимање залиха, преузимање набавке материјала и робе, преузимање трошкова и преузимање прихода.

(2) На рачуну 900 - Рачун за преузимање залиха, на почетку пословне године, исказује се преузимање залиха материјала, недовршене производње, полупроизвода, готових производа и робе на терет рачуна групе 91 - Материјал и роба, 95 - Носиоци трошкова и 96 - Готови производи, у корист овог рачуна. Преузете залихе на овом рачуну исказују се у износу који је исказан у финансијском рачуноводству на рачунима групе 10 - Залихе материјала, 11 - Залихе недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга, 12 - Залихе готових производа и 13 - Залихе робе.

(3) На рачуну 901 - Рачун за преузимање набавке материјала и робе, исказује се набавка материјала и робе када се стање, набавка, трошење и продаја тих залиха води на рачунима: 910 - Материјал, 911 - Роба и 912 - Производи и роба у продавници произвођача у оквиру класе 9 - Обрачун трошкова и учинака. Преузета набавка књижи се на терет наведених рачуна, а у корист рачуна 901.

(4) На рачуну 902 - Рачун за преузимање трошкова, исказују се трошкови који су у финансијском рачуновод-

ству књиже на рачунима групе 51 до 55, који се књиже задужењем одговарајућих рачуна група: 92 - Рачуни мјеста трошкова набавке, техничке управе и помоћних дјелатности, 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова и 94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних активности, ако се трошкови воде по мјестима трошкова, а на терет рачуна групе 95 - Носиоци трошкова и рачуна 982 - Трошкови периода, ако се трошкови не воде по мјестима трошкова.

(5) На рачуну 902 - Рачун за преузимање трошкова, не књижи се преузимање трошкова материјала када се евиденција о стању, набавци и трошењу материјала води на рачуну 910 - Материјал, јер се у том случају трошење материјала књижи на потражној страни рачуна 910 - Материјал, уз задужење одговарајућих рачуна мјеста трошкова и носилаца (рачуни група 92 - Рачуни мјеста трошкова набавке, техничке управе и помоћне дјелатности, 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова, 94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних дјелатности и 95 - Носиоци трошкова), односно на терет рачуна групе 95 - Носиоци трошкова и рачуна 982 - Трошкови периода, ако се трошкови материјала не воде по мјестима трошкова.

(6) На рачуну 903 - Рачун за преузимање прихода, исказује се преузимање пословних прихода који су књижени у финансијском рачуноводству, а који се у рачуноводству обрачуна трошкова и учинака књиже у корист рачуна 986 - Приходи по основу продаје производа и услуга, 987 - Приходи по основу продаје робе, 988 - Слободан рачун и 989 - Други приходи.

Члан 71.

(1) На рачунима групе 91 - Материјал и роба, исказују се залихе материјала, робе и производа и робе у продавницама произвођача, када се евиденција о стању, набавци, трошењу и продаји тих залиха води на рачунима ове групе у оквиру обрачуна трошкова и учинака.

(2) Када се евиденција о стању, набавци, трошењу и продаји залиха материјала и робе води у финансијском рачуноводству на рачунима група 10 - Залихе материјала и 13 - Залихе робе, на рачунима групе 91 не врши се књижење.

(3) На рачуну 910 - Материјал, односно на посебним аналитичким рачунима у оквиру овог рачуна, исказује се евиденција о стању, набавци и трошењу залиха сировина, основног и помоћног материјала, осталог материјала, горива и мазива, те алата и инвентара који се у цјелини отписују у обрачунском периоду. На посебним аналитичким рачунима у оквиру овог рачуна воде се одступања од планских набавних цијена и исправка вриједности залиха. Преузимање почетног стања материјала књижи се на терет овог рачуна, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха, а набавка у корист рачуна 901 - Рачун за преузимање набавке материјала и робе.

(4) Утрошени материјал књижи се на терет рачуна групе 92 - Рачуни мјеста трошкова набавке, техничке управе и помоћне дјелатности, 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова, 94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних активности и 95 - Носиоци трошкова, продати материјал на терет или у корист рачуна 991 - Добитак и губитак по основу продаје материјала, мањкови на терет рачуна 992 - Мањкови материјала и робе, отписи на терет рачуна 993 - Отпис материјала и робе, све у корист рачуна 910 - Материјал. Вишкови материјала књиже се на терет рачуна 910 - Материјал, а у корист рачуна 994 - Вишкови материјала и робе.

(5) За утрошени материјал врши се књижење и у кла-си 5, на терет рачуна 511 - Трошкови материјала за израду учинака, 512 - Трошкови осталог материјала, 513 - Трошкови горива и енергије, 575 - Губици по основу продаје материјала, 576 - Мањкови, а у корист рачуна 510 - Набавка материјала, а за вишкове на терет рачуна 510 - Набавка материјала, у корист рачуна 676 - Вишкови.

(6) На рачуну 911 - Роба, на посебним аналитичким рачунима, исказује се вриједност залиха робе у складишту и велепродајним објектима, у продавницама и другим мало-

продајним објектима, у обради, као и укалкулисани порез на додату вриједност и укалкулисана разлика у цијени робе.

(7) Преузимање почетног стања залиха робе књижи се на терет рачуна 911 - Роба, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха, а набавка у корист рачуна 901 - Рачун за преузимање набавке материјала и робе. Продаја робе књижи се на терет рачуна 981 - Набавна вриједност продате робе, у корист рачуна 911 - Роба.

(8) На рачуну 912 - Производи и роба у продавници произвођача, на посебним аналитичким рачунима, исказује се вриједност залиха производа и робе у продавницама и другим малопродајним објектима производних правних лица и предузетника, као и укалкулисани порез на додату вриједност и укалкулисана разлика у цијени робе.

(9) Преузимање почетног стања производа и робе књижи се на терет рачуна 912 - Производи и роба у продавници произвођача, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха. Набавке робе у току обрачунског периода књиже се на терет рачуна 912 - Производи и роба у продавницама произвођача, у корист рачуна 901 - Рачун за преузимање набавке материјала и робе. Пријем сопствених производа у продавницу у току обрачунског периода књижи се на терет рачуна 912 - Производи и роба у продавницама произвођача, у корист рачуна групе 96 - Готови производи. Продаја производа и робе из сопствених продавница књижи се на терет рачуна 981 - Набавна вриједност продате робе и рачуна 980 - Трошкови продатих производа и услуга, у корист рачуна 912 - Производи и роба у продавницама произвођача.

Члан 72.

На рачунима групе 92 - Рачуни мјеста трошкова набавке, техничке управе и помоћних дјелатности, односно на посебним основним рачунима које правно лице и предузетник отворе у оквиру рачуна ове групе, послје књижења у финансијском рачуноводству, исказују се одговарајући трошкови у корист рачуна 902 - Рачун за преузимање трошкова, односно у корист рачуна 910 - Материјал, када се залихе материјала воде на овом рачуну.

Члан 73.

На рачунима групе 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова, односно на посебним основним рачунима које правно лице и предузетник отворе у оквиру рачуна ове групе, послје књижења у финансијском рачуноводству, исказују се одговарајући трошкови у корист рачуна 902 - Рачун за преузимање трошкова, односно у корист рачуна 910 - Материјал, када се залихе материјала воде на овом рачуну.

Члан 74.

На рачунима групе 94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних активности, односно на посебним основним рачунима које правно лице и предузетник отворе у оквиру рачуна ове групе, послје књижења у финансијском рачуноводству, исказују се одговарајући трошкови у корист рачуна 902 - Рачун за преузимање трошкова, односно у корист рачуна 910 - Материјал, када се залихе материјала воде на овом рачуну.

Члан 75.

(1) На рачунима групе 95 - Носиоци трошкова, исказује се почетно стање носилаца трошкова, директни трошкови који се на основу документације могу повезати са појединим учинцима и индиректни трошкови који се на основу одговарајућих кључева за расподјелу алоцирају на те учинке.

(2) На рачуну 950 - Недовршени учинци, исказује се почетно стање недовршене производње и недовршених услуга, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха и стање недовршене производње и недовршених услуга на крају обрачунског периода.

(3) На рачуну 951 - Пренос производа из производње у складиште, у току обрачунског периода се за пренијете производе у складиште врши књижење у корист овог рачу-

на, на терет рачуна 960 - Готови производи. На крају обрачуноског периода за износ трошкова производње производа врши се књижење на терет рачуна 951, у корист рачуна групе 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова и рачуна 957 - Трошкови утрошених полупроизвода.

(4) На рачуну 952 - Пренос полупроизвода из производње у складиште, у току обрачуноског периода за полупроизводе пренијете у складиште врши се књижење у корист овог рачуна, а на терет рачуна 958 - Полупроизводи у складишту. На крају обрачуноског периода за износ трошкова производње полупроизвода врши се књижење на терет рачуна 952, у корист рачуна групе 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова.

(5) На рачуну 953 - Пренос трошкова реализованих услуга, у току обрачуноског периода врши се књижење у корист овог рачуна, на терет рачуна 980 - Трошкови продатих производа и услуга. На крају обрачуноског периода за износ трошкова реализованих услуга врши се књижење на терет рачуна 953, у корист рачуна групе 93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова.

(6) На рачуну 957 - Трошкови утрошених полупроизвода, исказују се трошкови утрошених полупроизвода у корист рачуна 958 - Полупроизводи у складишту.

(7) На рачуну 958 - Полупроизводи у складишту, исказују се почетне залихе полупроизвода, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха. У току обрачуноског периода преузети полупроизводи из производње књиже се на терет рачуна 958 - Полупроизводи у складишту, у корист рачуна 952 - Пренос полупроизвода из производње у складиште, а књижење утрошених полупроизвода у току обрачуноског периода врши се на терет рачуна 957 - Трошкови утрошених полупроизвода, у корист рачуна 958.

(8) На рачуну 959 - Одступања у трошковима носилаца трошкова, исказује се разлика између цијена по којима се воде залихе недовршених учинака и полупроизвода и цијена коштања тих залиха.

Члан 76.

(1) На рачунима групе 96 - Готови производи, исказују се готови производи по цијени коштања и одступања у трошковима готових производа.

(2) Преузимање почетног стања готових производа књижи се на терет рачуна 960 до 968, у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха.

(3) На рачунима 960 до 968 исказују се готови производи по цијени коштања, на терет ових рачуна у корист рачуна 900 - Рачун за преузимање залиха, за почетне залихе производа и рачуна 951 - Пренос производа из производње у складиште, за залихе произведене у току обрачуноског периода.

(4) У току обрачуноског периода врши се књижење у корист рачуна производа, на терет рачуна 980 - Трошкови продатих производа и услуга, за производе продате са складишта и рачуна 912 - Производи и роба у продавници произвођача, за производе пренијете у продавницу.

(5) На рачуну 969 - Одступања у трошковима готових производа, исказује се разлика између цијена по којима се воде залихе учинака готових производа и цијена коштања тих залиха.

Члан 77.

На рачунима групе 97 - Слободна група, правна лица и предузетници могу отворати посебне основне рачуне према сопственим потребама.

Члан 78.

(1) На рачунима групе 98 - Расходи и приходи, исказују се трошкови продатих производа и услуга, набавна вриједност продате робе, трошкови периода, отписи, мањкови, обезвређење и вишкови залиха учинака, остали расходи и приходи по основу продаје производа и услуга, приходи од продаје робе и остали приходи.

(2) На рачуну 980 - Трошкови продатих производа и услуга, исказује се вриједност продатих производа и услу-

га по стварним трошковима, на терет овог рачуна у корист рачуна 953 - Пренос трошкова реализованих услуга, 958 - Полупроизводи у складишту и рачуна групе 96 - Готови производи.

(3) На терет рачуна из става 2. овог члана књижи се и вриједност сопствених учинака употребљених за стална средства, материјал и резервне дијелове, као и сопствени транспорт набавке материјала и робе, укључујући и трошкове утовара, истовара и сл.

(4) На рачуну 981 - Набавна вриједност продате робе, исказује се набавна вриједност продате робе у корист рачуна 911 - Роба и 912 - Производи и роба у продавници произвођача.

(5) На рачуну 982 - Трошкови периода, исказују се трошкови који се не укључују у цијену коштања залиха недовршене производње, полупроизвода, недовршених услуга и готових производа, већ се директно надокнађују на терет прихода обрачуноског периода, књижењем у корист групе рачуна 94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних дјелатности.

(6) На рачуну 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака, исказује се вриједност отписа, мањкова и вишкова залиха недовршене производње, полупроизвода и готових производа. Отпис и мањкови књиже се на терет рачуна 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака, у корист рачуна групе 95 - Носиоци трошкова и 96 - Готови производи, а вишкови се књиже задужењем рачуна групе 95 - Носиоци трошкова и 96 - Готови производи, у корист рачуна 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака. На овом рачуну исказују се и губици од обезвређења залиха недовршене производње, полупроизвода и готових производа, у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС/МСФИ.

(7) На рачуну 985 - Слободан рачун, правна лица и предузетници могу отворати посебне основне рачуне према својим потребама.

(8) На рачуну 986 - Приходи по основу продаје производа и услуга, исказују се приходи остварени од продаје производа и услуга на домаћем и страном тржишту, на терет рачуна 903 - Рачун за преузимање прихода.

(9) На рачуну 987 - Приходи по основу продаје робе, исказују се приходи остварени од продаје робе на домаћем и страном тржишту.

(10) На рачуну 988 - Слободан рачун, правна лица и предузетници могу отворати посебне основне рачуне према сопственим потребама за исказивање појединих врста прихода.

(11) На рачуну 989 - Други приходи, исказују се други приходи који нису исказани на другим рачунима у оквиру ове групе рачуна, на терет рачуна 903 - Рачун за преузимање прихода.

Члан 79.

(1) На рачунима групе 99 - Рачуни добити, губитка и закључка, исказује се пословна добит и губитак, добит и губитак по основу продаје материјала, мањкови, отписи и вишкови материјала и робе, те закључак обрачуна трошкова и учинака.

(2) На рачуну 990 - Пословна добит и губитак, исказује се пословна добит или губитак који се утврђује тако што се на терет овог рачуна преносе пословни расходи у корист рачуна 980 - Трошкови продатих производа и услуга, 981 - Набавна вриједност продате робе, 982 - Трошкови периода и 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака. У корист рачуна 990, пословни приходи се преносе на терет рачуна: 986 - Приходи по основу продаје производа и услуга, 987 - Приходи по основу продаје робе, 988 - Слободан рачун и 989 - Други приходи.

(3) На рачуну 991 - Добит или губитак по основу продаје материјала, исказују се губици од продаје материјала на терет овог рачуна, а добици од продаје материјала у корист овог рачуна.

(4) На рачуну 992 - Мањкови материјала и робе, исказују се мањкови материјала и робе на терет овог рачуна, у корист рачуна 910 - Материјал и 911 - Роба.

(5) На рачуну 993 - Отписи материјала и робе, исказују се отписи залиха материјала и робе, на терет овог рачуна, у корист рачуна: 910 - Материјал, 911 - Роба и дио рачуна 912 - Производи и роба у продавници произвођача.

(6) На рачуну 994 - Вишкови материјала и робе, исказују се вишкови залиха материјала и робе, на терет рачуна: 910 - Материјал, алат и ситан инвентар у складишту, 911 - Роба и дио рачуна 912 - Производи и роба у продавници произвођача, у корист овог рачуна.

(7) На рачуну 999 - Закључак обрачуна трошкова и учинака на датум извјештавања, исказује се закључак рачуна обрачуна трошкова и учинака, на терет рачуна 999, у корист рачуна који имају дуговни салдо и на терет рачуна који имају потражни салдо, у корист рачуна 999.

ГЛАВА III ПРИЗНАВАЊЕ И МЈЕРЕЊЕ У СЛУЧАЈУ СТЕЧАЈА И ЛИКВИДАЦИЈЕ

Члан 80.

При састављању финансијских извјештаја на дан отварања, односно закључења поступка стечаја и ликвидације, као и у случајевима када се у току трајања ових поступака састављају периодични финансијски извјештаји, правна лица примјењују одредбе овог правилника.

Члан 81.

Изузетно од члана 80. овог правилника, вредновање имовине која чини стечајну, односно ликвидациону масу врши се у складу са прописима којима се уређују стечај и ликвидација правних лица.

ГЛАВА IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник Републике Српске", број 106/15).

Члан 83.

Овај правилник објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. јануара 2022. године.

Број: 06.12/020-3061/21
3. новембра 2021. године
Бањалука

Министар,
Зора Видовић, с.р.

ПРИЛОГ

КОНТНИ ОКВИР

ЗА ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ

Класа 0 - СТАЛНА СРЕДСТВА

01 - Нематеријална средства

- 010 - Улагања у развој
- 011 - Концесије, патенти, лиценце и остала права
- 012 - Goodwill
- 013 - Софтвер и слична права
- 014 - Остала нематеријална средства
- 015 - Нематеријална средства у припреми
- 016 - Аванси за нематеријална средства
- 019 - Исправка вриједности нематеријалних средстава

02 - Некретнине, постројења и опрема

- 020 - Земљиште
- 021 - Грађевински објекти
- 022 - Постројења и опрема
- 023 - Остале некретнине, постројења и опрема
- 024 - Улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми

- 025 - Некретнине, постројења и опрема у припреми
- 026 - Аванси за некретнине, постројења и опрему
- 029 - Исправка вриједности некретнина, постројења и опреме

03 - Инвестиционе некретнине

- 030 - Властито земљиште
- 031 - Закупљено земљиште
- 032 - Властити грађевински објекти
- 033 - Закупљени грађевински објекти
- 034 - Остале инвестиционе некретнине
- 035 - Инвестиционе некретнине у припреми
- 036 - Аванси за инвестиционе некретнине
- 039 - Исправка вриједности инвестиционих некретнина

04 - Средства узета у закуп

- 040 - Земљиште
- 041 - Грађевински објекти
- 042 - Постројења и опрема
- 043 - Нематеријална средства
- 044 - Остала средства узета у закуп
- 049 - Исправка вриједности средстава узетих у закуп

05 - Биолошка средства

- 050 - Шуме
- 051 - Вишегодишњи засади
- 052 - Основно стадо
- 053 - Остала биолошка средства
- 055 - Биолошка средства у припреми
- 056 - Аванси за биолошка средства
- 059 - Исправка вриједности биолошких средстава

06 - Дугорочни финансијски пласмани

- 060 - Учешће у капиталу зависних субјеката
- 061 - Учешће у капиталу придружених субјеката и заједничких подухвата
- 062 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - дугорочни кредити повезаним правним лицима
- 063 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - дугорочни кредити у земљи
- 064 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - дугорочни кредити у иностранству
- 065 - Остала финансијска средства по амортизованој вриједности
- 066 - Финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупни резултат - власнички инструменти
- 067 - Финансијска средства по фер вриједности кроз остали укупни резултат - дужнички инструменти
- 068 - Потраживања по финансијском лизингу
- 069 - Исправка вриједности дугорочних финансијских пласмана

07 - Остала дугорочна потраживања и средства

- 070 - Остала дугорочна средства по уговорима са купцима - додатни трошкови стицања уговора
- 071 - Остала дугорочна средства по уговорима са купцима - трошкови извршења уговора
- 078 - Остала дугорочна потраживања и средства
- 079 - Исправка вриједности осталих дугорочних потраживања и средстава

08 - Дугорочна разграничења

- 080 - Унапријед плаћени расходи
- 088 - Остала дугорочна разграничења

09 - Одложена пореска средства

- 090 - Одложена пореска средства

Класа 1 - ЗАЛИХЕ, СТАЛНА СРЕДСТВА НАМИЈЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

10 - Залихе материјала

- 100 - Обрачун набавке залиха материјала, резервних дијелова, алата и инвентара

- 101 - Материјал за израду учинака у складишту
- 102 - Резервни дијелови у складишту
- 103 - Алат, инвентар и ХТЗ опрема у складишту
- 104 - Алат, инвентар и ХТЗ опрема у употреби
- 105 - Бесповратна амбалажа у складишту
- 106 - Материјал на путу, обради и доради
- 108 - Остали материјал у складишту
- 109 - Исправка вриједности залиха материјала, резервних дијелова, алата, инвентара, ХТЗ опреме и бесповратне амбалаже

11 - Залихе недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга

- 110 - Недовршена производња
- 111 - Полупроизводи
- 112 - Недовршене услуге
- 119 - Исправка вриједности недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга

12 - Залихе готових производа

- 120 - Готови производи
- 129 - Исправка вриједности готових производа

13 - Залихе робе

- 130 - Обрачун набавке робе
- 131 - Роба у складишту
- 132 - Роба у велепродајним објектима
- 133 - Роба у малопродајним објектима
- 134 - Роба у транзиту
- 135 - Роба на путу
- 136 - Роба у обради и доради
- 137 - Роба дата за комисиону и консигнациону продају
- 139 - Исправка вриједности робе

14 - Стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља

- 140 - Нематеријална средства намијењена продаји
- 141 - Земљиште намијењено продаји
- 142 - Грађевински објекти намијењени продаји
- 143 - Инвестиционе некретнине намијењене продаји
- 144 - Постројења и опрема намијењени продаји
- 145 - Биолошка средства намијењена продаји
- 146 - Остала стална средства намијењена продаји
- 147 - Средства пословања које се обуставља
- 149 - Исправка вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља

15 - Дати аванси

- 150 - Дати аванси за залихе и услуге повезаним лицима
- 151 - Дати аванси за залихе и услуге неповезаним лицима
- 159 - Исправка вриједности датих аванса

Класа 2 - КРАТКОРОЧНА СРЕДСТВА, ИЗУЗЕВ ЗАЛИХА И СТАЛНИХ СРЕДСТАВА НАМИЈЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ

20 - Потраживања по основу продаје

- 200 - Купци - повезана лица
- 201 - Купци из Републике Српске
- 202 - Купци из Федерације БиХ
- 203 - Купци из Брчко Дистрикта БиХ
- 204 - Купци из иностранства
- 209 - Исправка вриједности потраживања од купаца

21 - Потраживања из специфичних послова

- 210 - Потраживања од извозника
- 211 - Потраживања по основу увоза за туђи рачун
- 212 - Потраживања по основу комисионе и консигнационе продаје
- 213 - Потраживања по основу факторинг послова
- 214 - Дериватна финансијска средства
- 215 - Остала потраживања из специфичних послова

- 219 - Исправка вриједности потраживања из специфичних послова

22 - Остала краткорочна потраживања

- 220 - Потраживања за дивиденду
- 221 - Потраживања за камату од финансијских средстава по амортизованој вриједности
- 222 - Потраживања од запослених
- 223 - Потраживања од државних органа и организација
- 224 - Потраживања за више плаћен порез на добит
- 225 - Потраживања за преплаћене остале порезе и доприносе
- 226 - Потраживања за затезну камату
- 227 - Остала краткорочна потраживања
- 228 - Исправка вриједности осталих краткорочних финансијских средстава по амортизованој вриједности
- 229 - Исправка вриједности осталих краткорочних потраживања

23 - Краткорочни финансијски пласмани

- 230 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - краткорочни кредити повезаним правним лицима
- 231 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - краткорочни кредити у земљи
- 232 - Финансијска средства по амортизованој вриједности - краткорочни кредити у иностранству
- 233 - Остала финансијска средства по амортизованој вриједности
- 234 - Потраживања по финансијском лизингу
- 235 - Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха
- 236 - Финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успјеха
- 238 - Исправка вриједности финансијских средстава по амортизованој вриједности
- 239 - Исправка вриједности потраживања по финансијском лизингу
- 24 - Готовински еквиваленти и готовина
- 240 - Готовински еквиваленти
- 241 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - домаћа валута
- 242 - Рачун код овлашћене организације за платни промет - страна валута
- 243 - Издвојена новчана средства
- 244 - Акредитиви - домаћа валута
- 245 - Акредитиви - страна валута
- 246 - Благајна - домаћа валута
- 247 - Благајна - страна валута
- 248 - Остала новчана средства
- 249 - Исправка вриједности готовинских еквивалената и готовине по основу обезвређења

27 - Порез на додату вриједност

- 270 - Порез на додату вриједност у примљеним фактурама
- 271 - Порез на додату вриједност плаћен при увозу
- 272 - Порез на додату вриједност у датим авансима
- 273 - Порез на додату вриједност обрачунат на услуге иностраних лица
- 274 - Паушални износи пореза на додату вриједност исплаћени пољопривредним произвођачима
- 275 - Други износи аконтационог пореза на додату вриједност
- 279 - Потраживања по основу разлике између аконтационог и обрачунаог пореза на додату вриједност

28 - Краткорочна разграничења

- 280 - Унапријед плаћени расходи
- 281 - Потраживања за обрачунате, нефактурисане приходе
- 289 - Остала краткорочна разграничења

29 - Губитак изнад висине капитала

- 290 - Губитак ранијих година изнад висине капитала
- 291 - Губитак текуће године изнад висине капитала

Класа 3 - КАПИТАЛ

30 - Основни капитал

- 300 - Акцијски капитал

- 302 - Удјели друштва са ограниченом одговорношћу
304 - Улози
305 - Државни капитал
309 - Остали основни капитал
- 31 - Откупљене сопствене акције и уписани неуплаћени капитал**
310 - Откупљене сопствене акције и удјели
311 - Уписани неуплаћени капитал
- 32 - Резерве**
320 - Емисиона премија
321 - Емисиони губитак
322 - Законске резерве
323 - Статутарне резерве
329 - Остале резерве
- 33 - Ревалоризационе резерве**
330 - Ревалоризационе резерве за некретнине, постројења, опрему и нематеријална средства
331 - Ефекти ревалоризације проишавши из трансакција заштите
332 - Позитивни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат
333 - Негативни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат
334 - Остале ревалоризационе резерве
- 34 - Добит**
340 - Нераспоређена добит ранијих година
341 - Нераспоређена добит текуће године
342 - Нераспоређени вишак прихода над расходима ранијих година
343 - Нераспоређени вишак прихода над расходима текуће године
344 - Нето приход од самосталне дјелатности
- 35 - Губитак до висине капитала**
350 - Губитак ранијих година
351 - Губитак текуће године
352 - Вишак расхода над приходима ранијих година
353 - Вишак расхода над приходима текуће године
- Класа 4 - ОБАВЕЗЕ, РАЗГРАНИЧЕЊА И РЕЗЕРВИСАЊА**
- 40 - Одложене пореске обавезе, дугорочна резервисања и разграничења**
400 - Резервисања за трошкове у гарантном року
401 - Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава
402 - Резервисања за задржане кауције и депозите
403 - Резервисања за трошкове реструктурисања
404 - Резервисања за накнаде и бенефиције запослених
407 - Одложене пореске обавезе
408 - Унапријед наплаћени, разграничени приходи и разграничени приходи по основу примљених донација
409 - Остала дугорочна резервисања и разграничења
- 41 - Дугорочне обавезе**
410 - Обавезе које се могу конвертовати у капитал
411 - Обавезе према повезаним правним лицима
412 - Обавезе по емитованим дужничким инструментима
413 - Дугорочни кредити у земљи
414 - Дугорочни кредити у иностранству
415 - Дугорочне обавезе по лизингу (финансијски лизинг)
416 - Дугорочне обавезе по лизингу (оперативни лизинг)
418 - Остале дугорочне финансијске обавезе по амортизованој вриједности
419 - Остале дугорочне обавезе
- 42 - Краткорочне финансијске обавезе**
420 - Краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима
421 - Обавезе по емитованим дужничким инструментима
422 - Краткорочни кредити у земљи
- 423 - Краткорочни кредити у иностранству
424 - Прекорачења по банковним рачунима
425 - Краткорочне обавезе по лизингу (финансијски лизинг)
426 - Краткорочне обавезе по лизингу (оперативни лизинг)
427 - Обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха
428 - Дериватне финансијске обавезе
429 - Остале краткорочне финансијске обавезе по амортизованој вриједности
- 43 - Обавезе из пословања**
430 - Примљени аванси
431 - Добављачи - повезана лица
432 - Добављачи из Републике Српске
433 - Добављачи из Федерације БиХ
434 - Добављачи из Брчко Дистрикта БиХ
435 - Добављачи из иностранства
436 - Примљени депозити и кауције
437 - Обавезе по основу програма лојалности купаца
439 - Остале обавезе из пословања
- 44 - Обавезе из специфичних послова**
440 - Обавезе према увознику
441 - Обавезе по основу извоза за туђи рачун
442 - Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје
443 - Обавезе по основу факторинг послова
449 - Остале обавезе из специфичних послова
- 45 - Обавезе за плате, накнаде плата и остала примања запослених по основу рада**
450 - Обавезе за плате и накнаде плата
451 - Обавезе за порез на плате и накнаде плата
452 - Обавезе за доприносе на плате и накнаде плата
456 - Обавезе за остала лична примања
457 - Обавезе за порез на остала лична примања
458 - Обавезе за доприносе на остала лична примања
- 46 - Остале обавезе**
460 - Обавезе по основу камата и расхода финансирања
461 - Обавезе за дивиденде
462 - Обавезе за расподелу добити
463 - Остале обавезе према запосленима
464 - Обавезе према члановима управног, надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија
465 - Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима
466 - Обавезе за нето приход од самосталне дјелатности
469 - Остале обавезе
- 47 - Порез на додатну вриједност**
470 - Порез на додатну вриједност по издатим фактурама
471 - Порез на додатну вриједност по примљеним авансима
472 - Порез на додатну вриједност по основу сопствене потрошње
473 - Порез на додатну вриједност по основу продаје за готовину
474 - Порез на додатну вриједност обрачунат на услуге иностраних лица
479 - Обавезе за порез на додатну вриједност по основу разлике између обрачунаог и аконтационог пореза на додатну вриједност
- 48 - Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине**
480 - Обавезе за акцизе
481 - Обавезе за порез на добит
482 - Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова
483 - Обавезе за доприносе који терете трошкове
484 - Обавезе за порез на додатну вриједност плаћен при увозу
485 - Обавезе за порез на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија
486 - Обавезе за доприносе на накнаде члановима управног и надзорног одбора, одбора за ревизију, других одбора и комисија

- 487 - Обавезе за порезе и доприносе обрачунате на исплате физичким лицима ван радног односа
 488 - Обавезе пореза по одбитку
 489 - Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине

49 - Краткорочна разграничења и резервисања

- 490 - Унапријед обрачунати расходи периода
 491 - Унапријед наплаћени, разграничени приходи
 493 - Разграничени приходи по основу примљених донација
 496 - Краткорочна резервисања
 499 - Остала краткорочна разграничења

Класа 5 - РАСХОДИ**50 - Набавна вриједност продате робе**

- 500 - Набавка робе
 501 - Набавна вриједност продате робе
 502 - Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје

51 - Трошкови материјала

- 510 - Набавка материјала
 511 - Трошкови материјала за израду учинака
 512 - Трошкови осталог материјала
 513 - Трошкови горива и енергије

52 - Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања

- 520 - Трошкови бруто плата
 521 - Трошкови бруто накнада плата
 522 - Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора
 523 - Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл.
 524 - Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду
 525 - Трошкови запослених на службеном путу
 529 - Трошкови бруто осталих личних примања

53 - Трошкови производних услуга

- 530 - Трошкови услуга на изради учинака
 531 - Трошкови транспортних услуга
 532 - Трошкови услуга одржавања
 533 - Трошкови закупа
 534 - Трошкови сајмова
 535 - Трошкови рекламе и пропаганде
 536 - Трошкови истраживања
 537 - Трошкови развоја који се не капитализују
 539 - Трошкови осталих услуга

54 - Трошкови амортизације и резервисања

- 540 - Трошкови амортизације
 541 - Трошкови резервисања

55 - Нематеријални трошкови

- 550 - Трошкови осталих услуга
 551 - Трошкови репрезентације
 552 - Трошкови премија осигурања
 553 - Трошкови платног промета
 554 - Трошкови чланарина
 555 - Трошкови пореза
 556 - Трошкови доприноса
 559 - Остали нематеријални трошкови

56 - Финансијски расходи

- 560 - Расходи камата од повезаних лица
 561 - Расходи камата од неповезаних лица
 562 - Негативне курсне разлике
 563 - Расходи по основу валутне клаузуле
 569 - Остали финансијски расходи

57 - Остали расходи и губици

- 570 - Губици по основу отуђења нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме
 571 - Губици по основу отуђења инвестиционих некретнина
 572 - Губици по основу отуђења биолошких средстава
 573 - Губици по основу отуђења сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља
 574 - Губици од отуђења финансијских средстава и улагања у повезана лица
 575 - Губици по основу продаје материјала
 576 - Мањкови
 577 - Губици од дериватних финансијских инструмената
 578 - Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца
 579 - Расходовања на залихама материјала и робе, губици од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали расходи

58 - Расходи/губици од усклађивања вриједности средстава

- 580 - Обезвређење нематеријалних средстава
 581 - Обезвређење некретнина, постројења и опреме
 582 - Обезвређење инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности
 583 - Обезвређење биолошких средстава која се вреднују по набавној вриједности
 584 - Губици од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава
 585 - Губици од усклађивања вриједности залиха материјала и робе
 586 - Губици од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца)
 587 - Губици од усклађивања вриједности потраживања од купаца
 588 - Губици од усклађивања вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља
 589 - Губици од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава

59 - Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и пренос расхода

- 590 - Расходи по основу промјене рачуноводствених политика
 591 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година
 599 - Пренос расхода

Класа 6 - ПРИХОДИ**60 - Приходи од продаје робе**

- 600 - Приходи од продаје робе повезаним правним лицима
 601 - Приходи од продаје робе у Републици Српској
 602 - Приходи од продаје робе у Федерацији БиХ
 603 - Приходи од продаје робе у Брчко Дистрикту БиХ
 604 - Приходи од продаје робе на иностраном тржишту
 605 - Одобрени попусти и рабати

61 - Приходи од продаје производа

- 610 - Приходи од продаје производа повезаним правним лицима
 611 - Приходи од продаје производа у Републици Српској
 612 - Приходи од продаје производа у Федерацији БиХ
 613 - Приходи од продаје производа у Брчко Дистрикту БиХ
 614 - Приходи од продаје производа на иностраном тржишту
 615 - Одобрени попусти и рабати

62 - Приходи од пружених услуга

- 620 - Приходи од пружених услуга повезаним лицима
 621 - Приходи од пружених услуга у Републици Српској
 622 - Приходи од пружених услуга у Федерацији БиХ
 623 - Приходи од пружених услуга у Брчко Дистрикту БиХ
 624 - Приходи од пружених услуга на иностраном тржишту
 625 - Одобрени попусти и рабати

63 - Промјена вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга

- 630 - Повећање вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга

631 - Смањење вриједности залиха готових производа, недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга

64 - Промјена фер вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују

640 - Повећање фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују

641 - Повећање фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују

642 - Смањење фер вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују

643 - Смањење фер вриједности биолошких средстава која се не амортизују

65 - Остали пословни приходи

650 - Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, подстицаја и сл.

651 - Приходи од закупа

652 - Приходи од донација

653 - Приходи од чланарина

654 - Приходи од тантијема и лиценцих права

655 - Приходи из намјенских извора финансирања

656 - Приходи од дивиденди

657 - Приходи од активирања или потрошње робе, готових производа или услуга

659 - Остали приходи по другим основама

66 - Финансијски приходи

660 - Приходи од камата од повезаних лица

661 - Приходи од камата од неповезаних лица

662 - Позитивне курсне разлике

663 - Приходи по основу валутне клаузуле

669 - Остали финансијски приходи

67 - Остали приходи и добити

670 - Добити по основу продаје нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме

671 - Добити по основу продаје инвестиционих некретнина

672 - Добити по основу продаје биолошких средстава

673 - Добити по основу продаје сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља

674 - Добити од продаје финансијских средстава и улагања у повезана лица

675 - Добити по основу продаје материјала

676 - Вишкови

677 - Добити од наплаћених раније отписаних потраживања

678 - Добити од дериватних финансијских инструмената

679 - Приходи од отписа обавеза, укидања неискоришћених резервисања, добити од престанка признавања средстава узетих у закуп и остали непоменути приходи

68 - Приходи/добити од усклађивања вриједности средстава

680 - Добити од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења нематеријалних средстава

681 - Добити од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења некретнина, постројења и опреме

682 - Добити од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вриједности

683 - Добити од умањења раније признатих губитака усљед обезвређења биолошких средстава која се мјере по набавној вриједности

684 - Добити од усклађивања вриједности дугорочних финансијских средстава

685 - Добити од усклађивања вриједности залиха материјала и робе

686 - Добити од усклађивања вриједности краткорочних финансијских средстава (искључујући потраживања од купаца)

687 - Добити од умањења раније признатих кредитних губитака усљед обезвређења потраживања од купаца

688 - Добити од усклађивања вриједности сталних средстава намијењених продаји и средстава пословања које се обуставља

689 - Добити од усклађивања вриједности осталих финансијских и нефинансијских средстава

69 - Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година и пренос прихода

690 - Приходи по основу промјене рачуноводствених политика

691 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година

699 - Пренос прихода

Класа 7 - ОТВАРАЊЕ И ЗАКЉУЧАК РАЧУНА СТАЊА И УСПЈЕХА

70 - Отварање главне књиге

700 - Рачун отварања главне књиге финансијског рачуноводства

71 - Закључак рачуна успјеха

710 - Укупни приходи

711 - Укупни расходи

712 - Пренос укупног резултата

72 - Обрачун добити или губитка

720 - Бруто добит или губитак

721 - Порез на добит

722 - Ефекат смањења одложених пореских средстава

723 - Ефекат повећања одложених пореских средстава

724 - Ефекат повећања одложених пореских обавеза

725 - Ефекат смањења одложених пореских обавеза

726 - Обрачунате међудивиденде и други видови расподјеле добити у току периода

727 - Пренос добити или губитка

73 - Закључак рачуна стања

730 - Изравнање рачуна стања

Класа 8 - ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

88 - Ванбилансна актива

880 - Туђа роба

881 - Туђи материјал

882 - Туђи полупроизводи и производи

883 - Туђа дугорочна нефинансијска (материјална) средства

884 - Неискоришћени одобрени кредити

885 - Хартије од вриједности ван промета

886 - Примљене гаранције

887 - Дате гаранције и друга јемства

888 - Дериватни послови

889 - Остала ванбилансна актива

89 - Ванбилансна пасива

890 - Обавезе за туђу робу

891 - Обавезе за туђи материјал

892 - Обавезе за туђе полупроизводе и производе

893 - Обавезе за туђа дугорочна нефинансијска (материјална) средства

894 - Евиденција о неискоришћеним одобреним кредитима

895 - Обавезе за хартије од вриједности ван промета

896 - Обавезе за примљене гаранције

897 - Обавезе за дате гаранције и друга јемства

898 - Дериватни послови

898 - Остала ванбилансна пасива

Класа 9 - ОБРАЧУН ТРОШКОВА И УЧИНАКА

90 - Рачуни односа са финансијским рачуноводством

900 - Рачун за преузимање залиха

901 - Рачун за преузимање набавке материјала и робе

902 - Рачун за преузимање трошкова

903 - Рачун за преузимање прихода

91 - Материјал и роба

910 - Материјал

911 - Роба

912 - Производи и роба у продавници произвођача

92 - Рачуни мјеста трошкова набавке, техничке управе и помоћне дјелатности

- 920 - Трошкови материјала за израду
- 921 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 922 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 923 - Трошкови осталог горива и енергије
- 924 - Трошкови зарада и накнада зарада
- 925 - Трошкови производних услуга
- 926 - Трошкови амортизације и резервисања
- 927 - Нематеријални трошкови
- 928 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 929 - Пренос трошкова

Алтернатива: Трошкови обухваћени рачунима од 923 до 927 могу се обухватити на једном рачуну - Општи трошкови, па би у том случају рачуни групе 92 били сљедећи:

- 920 - Трошкови материјала за израду
- 921 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 922 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 923 - Општи трошкови
- 928 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 929 - Пренос трошкова

93 - Рачуни главних производних мјеста трошкова

- 930 - Трошкови материјала за израду
- 931 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 932 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 933 - Трошкови осталог горива и енергије
- 934 - Трошкови зарада и накнада зарада
- 935 - Трошкови производних услуга
- 936 - Трошкови амортизације и резервисања
- 937 - Нематеријални трошкови
- 938 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 939 - Пренос трошкова

Алтернатива: Трошкови обухваћени рачунима 933 до 937 могу се обухватити на једном рачуну - Општи трошкови, па би у том случају рачуни групе 93 били сљедећи:

- 930 - Трошкови материјала за израду
- 931 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 932 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 933 - Општи трошкови
- 938 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 939 - Пренос трошкова

94 - Рачуни мјеста трошкова управе, продаје и сличних активности

- 940 - Трошкови материјала за израду
- 941 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 942 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 943 - Трошкови осталог горива и енергије
- 944 - Трошкови зарада и накнада зарада
- 945 - Трошкови производних услуга
- 946 - Трошкови амортизације и резервисања
- 947 - Нематеријални трошкови
- 948 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 949 - Пренос трошкова

Алтернатива: Трошкови обухваћени рачунима 943 до 947 могу се обухватити на једном рачуну - Општи трошкови, па би у том случају рачуни групе 94 били сљедећи:

- 940 - Трошкови материјала за израду
- 941 - Трошкови осталог (режијског) материјала
- 942 - Трошкови горива подигнутог из складишта
- 943 - Општи трошкови
- 948 - Алоцирани трошкови заједничких мјеста трошкова
- 949 - Пренос трошкова

НАПОМЕНА: Рачуни групе 92, 93 и 94 воде се по мјестима трошкова.

95 - Носиоци трошкова

- 950 - Недовршени учинци
- 951 - Пренос производа из производње у складиште
- 952 - Пренос полупроизвода из производње у складиште
- 953 - Пренос трошкова реализованих услуга
- 957 - Трошкови утрошених полупроизвода
- 958 - Полупроизводи у складишту
- 959 - Одступање трошкова носилаца трошкова
- 96 - Готови производи
- 960 до 968 - Готови производи
- 969 - Одступање трошкова производа

97 - Слободна група**98 - Расходи и приходи**

- 980 - Трошкови продатих производа и услуга
- 981 - Набавна вриједност продате робе
- 982 - Трошкови периода
- 983 - Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака
- 985 - Слободан рачун
- 986 - Приходи по основу продаје производа и услуга
- 987 - Приходи по основу продаје робе
- 988 - Слободан рачун
- 989 - Други приходи

99 - Рачуни добити, губитка и закључка

- 990 - Пословна добит или губитак
- 991 - Добит или губитак по основу продаје материјала
- 992 - Мањкови материјала и робе
- 993 - Отпис материјала и робе
- 994 - Вишкови материјала и робе
- 999 - Закључак обрачуна трошкова и учинака